

GLOBALG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi (GRASP)

GRASP Genel Kuralları

Sürüm 1.3-1-i, Basım 1.2
Geçerlilik başlangıcı: 1 Temmuz 2020
Zorunluluk başlangıcı: 1 Şubat 2021

Türkçe Sürüm (ŞÜPHE DUYULMASI DURUMUNDA İNGİLİZCE)



GRASP Genel Kuralları

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	4
2. BELGELER	4
2.1 NORMATİF BELGELER	4
2.2 DESTEKLEYİCİ BELGELER	5
2.3 BELGE KONTROLÜ	5
3. BAŞVURU SEÇENEKLERİ	5
3.1 SEÇENEK 1/3 - BİREYSEL ÜRETİCİ	6
3.2 SEÇENEK 2/4 - ÜRETİCİ GRUBU	7
3.3 ÜRÜN İŞLEME	7
3.4 ALT YÜKLENİCİLER	7
3.5 GÖZETİM ZİNCİRİ (COC) İLE GRASP	7
4. TESCİL SÜRECİ	7
4.1 BİREYSEL ÜRETİCİLER/ÜRETİCİ GRUPLARI	7
4.2 TESCİL	8
4.3 KABUL	8
4.4 GRASP EKLENTİSİ İÇİN SERTİFİKASYON KURULUŞU TESCİL KURALLARI	9
5. DEĞERLENDİRME PROSEDÜRLERİ	10
5.1 ÖZ DEĞERLENDİRMELER	10
5.2 ÜÇÜNCÜ TARAF DEĞERLENDİRMESİ	10
6. GRUP DEĞERLENDİRME GÖREVLİLERİNİN YETERLİLİK GEREKLİLİKLERİ	15
6.1 RESMİ YETERLİLİKLER	15
6.2 TEKNİK BECERİLER VE YETERLİLİKLER	15
6.3 YETERLİLİK KANITLARININ SAKLANMASI	16
6.4 KURUM İÇİ EĞİTMEN	17
6.5 KURUM İÇİ ÜRETİCİ GRUBU DENETÇİSİ YETERLİLİKLERİ	17
7. GRASP UYGUNLUK SİSTEMİ	18
7.1 GRASP EKLENTİSİNİN VERİ TABANI KAYDI	18
7.2 GRASP DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	18
7.3 DÜZELTİCİ FAALİYETLER	19
7.4 GRASP İLE UYUMSUZLUK İLE İLGİLİ İPTAL	19
7.5 BİLDİRİM VE İTİRAZLAR	20
7.6 SERTİFİKASYON KURULUŞLARINA YAPTIRIM UYGULAMA	20
7.7 DEĞERLENDİRME KANITI VE DENETİM DÖNGÜSÜ	20
7.8 SERTİFİKASYON BÜTÜNLEŞTİRME PROGRAMI (CIPRO)	21
8. KARAR VERME/YÖNETİŞİM	21
9. KISALTMALAR VE TERİMLERİN AÇIKLAMALARI	21

9.1	KISALTMALAR	21
9.2	TANIMLAMALAR	22
Ek I:	GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının Geliştirilmesi Konusunda Referans Şartları	23
Ek II:	Verilerin Kullanılması	26
Ek III:	GRASP Logosunun ve GRASP Değerlendirme Sonuçlarının Kullanılması için Kurallar	27
Ek IV:	GLOBALG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi - Değerlendirme Kanıtı.....	28
Ek V:	GRASP Ülke Risk Sınıflaması Kavramı	30
Ek VI:	GLOBALG.A.P. COVID-19 GÖRÜŞME PROTOKOLÜ	41
	SÜRÜM GÜNCELLEMESİ KAYDI	46

1. GİRİŞ

Bu belge, GRASP Eklentisi kapsamında doğrulama amacı taşıyan taraflar için temel ve genel kuralları açıklamaktadır.

GRASP Araçları, 2005 ve 2010 yılları arasında, dünya genelinde farklı saha deneyleri ve paydaş danışmanlıklarını da içeren bir yöntem kapsamında geliştirilmiştir. GRASP Modülü, çoğunlukla belge kontrolüne dayalıdır ve birincil üretimde sosyal risklerin değerlendirilmesi için uygulanır. Bu araç, üreticilerin önemli sosyal sorunlarla ilgilenebilmesini ve çiftlik seviyesinde farkındalık geliştirebilmesini sağlar.

GRASP Eklentisi kuralları, üreticinin GLOBALG.A.P Standardında uyuma *ek olarak* bir dizi gerekliliğe de uyabileceği bir çerçeve sunar. GRASP Genel Kuralları, GRASP'ın belirli gerekliliklerini tanımlar; bu belgede açıklanmayan tüm gereklilikler için GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinin güncel sürümü geçerli olacaktır. Ayrıca, Genel Eklenti Kuralları belgesi (GLOBALG.A.P. Belge Merkezi'nden bulunulabilir) Eklenti kavramı ile her bir Eklenti için genel kuralları açıklar.

GRASP Kontrol Noktaları ve Uygunluk Kriterlerinin gönüllülük esasına dayalı gereklilikler olması nedeniyle, bunlara yönelik doğrulama süreci GLOBALG.A.P. akreditasyonu kapsamında değildir. GRASP Eklentisi, 13 kontrol noktası ve uygunluk kriterinden oluşur: Bireysel üreticiler ve üretici grupları için 11 kontrol noktası, üretici grupları için Kalite Yönetim Sistemleri (KYS) bağlamında 1 ekstra kontrol noktası ve önerilen sosyal uygulamalar için 1 kontrol noktası.

GRASP, GLOBALG.A.P. birincil üretim standartları veya eşdeğer düzenler/AMC ile birlikte değerlendirilebilir. Dahası, GRASP, GLOBALG.A.P. onaylı GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzunun mevcut olmadığı ülkeler de dahil olmak üzere her ülkede değerlendirilebilir. Bir ülkenin bir GRASP Yorumlama Kılavuzunun bulunmadığı durumlarda, GRASP değerlendirmesi için başvuruda bulunan taraflar (ör. tedarikçi, perakendeci, Sertifikasyon Kuruluşu) bu tür bir yorumlama kılavuzunun geliştirilmesi için Sekreterliğe bir proje planı sunmalıdır. Bu plan, Ulusal Yorumlama Kılavuzu bulunmayan ülkede değerlendirmeleri yürüten kontrolörler ve denetçilerin yetkinliğine dair delilleri de içermelidir. Bu belgede, Bölüm 2.1.e, 4.4.3 ve Ek I'de bu konu ile ilgili daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

2. BELGELER

2.1 Normatif Belgeler

GRASP normatif belgeleri, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerinin ilgili bölümlerine dayanmaktadır. GRASP belgeleri, GLOBALG.A.P. birincil üretim standardı veya eşdeğer bir düzenin/AMC'nin halihazırda uygulamaya konmuş olduğu şirketlerde temel sosyal kriterlerin uygulanması ve değerlendirilmesi için bilgi sağlar. Aşağıdaki normatif belgeler (ve normatif olarak sunulan diğer belgeler) konu ile ilgilidir:

- GRASP Genel Kuralları (bu belge): Genel Kurallar, başvuru sahibi üreticinin GRASP Modülünü uygulamaya koymak için atması gereken temel adımları ve göz önünde bulundurması gereken unsurları, değerlendirme sürecinin işleyişini ve üreticiler, GLOBALG.A.P. ve Sertifikasyon Kuruluşları (CB'ler)/denetim şirketleri/GRASP değerlendirme görevlileri arasındaki ilişkiler ve bu tarafların rollerini açıklar. Bu belge, aynı zamanda, CB'lerin/denetim şirketlerinin/GRASP değerlendirme görevlilerinin görevlerinin yanı sıra uygulama ve değerlendirme prosedürü hakkında bilgiler içerir.
- GRASP Eklentisi, örn. Kontrol Noktası ve Uygunluk Kriterleri (CPCC): Bu belge, üreticinin uyması gereken uygunluk kriterlerini belirler. GRASP Modülü gönüllülük esasına bağlı bir modül olduğundan, modülden geçmeniz ya da kalmanız mümkün değildir; GRASP Kontrol Listesinde yalnızca kontrol noktasına özgü uygunluk seviyesi ve genel uygunluk seviyesi belirtilir.
- GRASP Eklentisi Kontrol Listeleri: KYS ile birlikte ya da KYS olmadan Seçenek 1/3/-Seçenek 1/3 birden fazla tesis veya Seçenek 2/4 üretici grupları için sunulan bu kontrol listeleri CPCC'ye dayanmaktadır ve kurum dışı değerlendirmeler, kurum içi değerlendirmeler ve öz değerlendirmeler için kullanılmalıdır. GRASP değerlendirmesi, yalnızca kurum dışı GRASP değerlendirmesi ile doldurulmuş GRASP Kontrol listesi GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklendiğinde ve üreticinin GLOBALG.A.P. birincil üretim veya eşdeğer düzen/AMC sertifikası olduğunda geçerli hale gelir.

- d) Değerlendirme sırasında kontrol noktaları ve uygunluk kriterleri temel niteliktedir. Değerlendirme prosedürü, GRASP Kontrol listesinde sıralanan alt kontrol maddelerini izler.
- e) GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzu (NIG): GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzu, üreticiler ve değerlendirme görevlileri için ülkenin ve belirli durumlarda bölgenin ilgili yasal çerçevesi konusunda kılavuzluk sunar. GRASP NIG'in geliştirilme sürecinde paydaşlara ve GLOBALG.A.P. Ulusal Teknik Çalışma Grupları (NTWG) gibi mevcut yerel yapılara danışılarak şeffaflık ile ilgili ulusal mevzuatın uygun şekilde birleştirilmesi (ve/veya gerekli durumlarda uyarlanması) ile doğru şekilde yorumlanması sağlanmalıdır. Kılavuzu geliştiren grubun, üretici kuruluşları, STK'lar, sendikalar, kamu sektörü temsilcileri, vb. gibi ilgili ana yerel paydaşları temsil etmesi gerekmektedir. NIG GRASP Teknik Komitesi tarafından gözden geçirilir, GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından nihai duruma getirilir ve yayınlanır. GRASP NIG'leri GLOBALG.A.P. NTWG veya ana yerel paydaşlardan oluşan sorumlu grup tarafından *yılda en az bir defa* gözden geçirilmelidir. GRASP NIG'lerinin geliştirilme süreci hakkında daha fazla bilgi Ek I'de verilmiştir.

2.2 Destekleyici Belgeler

- a) Sık Sorulan Sorular (SSS) üreticiler ve üretici grubu yöneticilerine kılavuzluk sağlar. Bu bir GRASP Modülünün uygulanması ile ilgili örnek ve fikirler içeren destekleyici belgedir. Bu belgede, sosyal sorunlarla ilgili bir sosyal yönetim sisteminin GRASP Modülüne uygun şekilde nasıl oluşturulabileceği açıklanmakta ve uygulama adımları ile ilgili örnek ve öneriler verilmektedir.

2.3 Belge Kontrolü

- a) GRASP Eklenti belgelerinin son sürümleri GLOBALG.A.P. web sitesinden ücretsiz olarak karşıdan yüklenebilir.
- b) Dil: Orijinal belgeler İngilizce'dir. GRASP belgeleri, ilgili dillere çevrilmiştir. Çeviriler arasında farklılık olması durumunda İngilizce sürüm geçerli olacaktır.
- c) Belgelerdeki değişiklikler:
- Normatif belgeler benzersiz bir kod, sürüm numarası ve tarih ile tanımlanır.
 - Sürüm adındaki tarih belgenin yayın tarihini gösterir.
 - Sürüm numarası: İlk hanede bir değişiklik yapılması (ör. 1.x yerine 2.0), bir sürüm değişikliği yapıldığı anlamına gelir. İkinci hanedeki değişiklik ise aynı sürümde güncelleme yapıldığını gösterir.
 - Genel Kurallar ile Kontrol Noktaları ve Uygunluk Kriterleri belgelerinde bağımsız bir şekilde güncellemeler yapılabilir ancak sürüm değişiklikleri tüm normatif belgeleri etkiler.
 - Güncellemeler tüm GRASP Gözlemcilerine ve nihayetinde de onaylı sertifikasyon kuruluşuna resmi belge olarak gönderilir. Müşterilerine bu tür güncellemeleri bildirmek gözlemcilerin sorumluluğundadır. Bu belgede 4.2.1 b) ve Ek II'de GRASP Gözlemcileri hakkında daha fazla bilgi verilmektedir.

3. BAŞVURU SEÇENEKLERİ

Üretim süreçleri bir GLOBALG.A.P. birincil üretim standardı veya eşdeğer düzen/AMC belgeli olan tüm birincil tarımsal ürün üreticileri (bu terimin tanımı bu belgede 9.2. maddede verilmiştir) GLOBALG.A.P. onaylı bir Sertifikasyon Kuruluşu (CB) aracılığıyla yürütülecek bir GRASP değerlendirmesi başvurusunda bulunabilir. GRASP, GLOBALG.A.P. birincil üretim standartlarının veya eşdeğer düzenin/AMC'nin İş Sağlığı ve Güvenliği bölümüne dayalı ve bu bölümü tamamlayıcı olduğundan bağımsız bir modül olarak görülemez.

Başvuru sahipleri, iki seçenektan biri kapsamında değerlendirme başvurusunda bulunabilir (bireysel üretici veya üretici grubu). Seçenekler, başvuru sahibinin tüzel kişiliğinin yapısına dayalıdır. Bu seçeneklerin her biri için değerlendirme süreci, aşağıda açıklanmıştır .

Üreticinin herhangi bir çalışan istihdam etmiyor olması durumunda GRASP kontrol noktaları geçerli olmayabilir (ör. çekirdek aile bireylerinin işlettiği aile işletmesi, yılın hiçbir döneminde çalışını olmayan üretici, vb.). Değerlendirme prosedürleri için bkz. 5. Çekirdek aile bireyleri 9.2. Bölümde tanımlanmaktadır.

GRASP Kontrol Listesinin ana verilerinde, “Şirket tanımı” alanı şirket hakkında örneğin aşağıdakileri açıklayan kalitatif bilgiler içermelidir:

- Belirli istihdam koşulları veya yapısı dahil organizasyon yapısı
- Tesisler, birimler ve (genel merkez/insan kaynakları) ofislerin yerleri ve mevcut ise
- Farklı faaliyet sezonları ya da işe alım/dalgalanma aralıkları ve ayrıca
- Üretici grup üyelerinin birden çok üretici grubuna dahil olup olmadığı veya
- Üreticilerin/üretici gruplarının IFA'nın kapsadığı, fakat GLOBALG.A.P. Veri Tabanına kaydedilemeyen bir üretim gerçekleştirip gerçekleştirmediği Veri Tabanında doğrulanmalıdır.

Değerlendirmeyi tamamlayan her türlü ilave bilgi ilgili kabul edilir ve Şirket tanımında belirtilmelidir.

3.1 Seçenek 1/3 – Bireysel Üretici

Bir bireysel üretici, GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinin güncel sürümünde tanımlanan şekliyle bir kişi (birey) ya da bir işletmedir. Üretici, GRASP kapsamı ile ilgili (GLOBALG.A.P. Standardına göre sertifika almış) çiftlik işletmesinin sattığı ürünler konusunda yasal sorumluluğu bulunan tescilli bir tüzel kişiliktir.

- a) Bireysel bir üretici değerlendirme için başvuruda bulunur.
- b) Bireysel üretici Değerlendirme Kanıtı alır.

(i) Seçenek 1/3 – Bir KYS Uygulaması olmayan çoğul tesis

Bireysel bir üretici veya bir kuruluş, ayrı tüzel kişilikler olarak faaliyet göstermeyen birkaç ürün konumu ya da üretim biriminin sahibidir ve merkezi bir Kalite Yönetim Sistemine (KYS) sahip değildir.

Bir KYS uygulaması olmayan çoklu tesislere sahip bireysel üreticilerin CB değerlendirilmesi sırasında, Seçenek 1/3 GRASP Kontrol listesi kullanılmalıdır. Denetim, şunları kapsamalıdır:

- Tüm kabul edilen IFA ürünleri ve üretim süreçleri
- Tüm tescil edilen üretim yerleri
- Her bir tescilli ürün işleme birimi ve ilgili olduğu yerde idari yerler.

(ii) Tesis ekleme – Bir KYS Uygulaması olmayan çoklu tesis

12 aylık en yeni değerlendirme geçerlilik süresince en az bir yeni çalışan istihdam edilen yeni bir tesis GRASP kapsamında eklenirse, ilgili tesisin GRASP değerlendirmesi gerçekleştirilmeli ve GLOBALG.A.P. Veri Tabanında GRASP Kontrol Listesi güncellenmelidir .

(iii) Seçenek 1/3 – Bir KYS Uygulaması olan çoklu tesis

Bireysel Üretici veya bir organizasyon, ayrı bir tüzel kişilik olarak işlevi olmayan ancak KYS uygulanan birden çok üretim konumuna veya üretim birimine sahiptir. Bir KYS uygulaması olan çoklu tesislere sahip bireysel üreticilerin CB değerlendirilmesi sırasında, Seçenek 2/4 GRASP Kontrol listesi kullanılmalıdır. Denetim, tescilli üretim yerlerinin kare kökünü ve KYS denetimini içermelidir.

(iv) Tesis ekleme – Bir KYS Uygulaması olan çoklu tesis

12 aylık en yeni değerlendirme geçerlilik süresince en az bir yeni çalışan istihdam edilen yeni bir tesis olması durumunda, ilgili tesisin GRASP değerlendirmesi gerçekleştirilmeli ve KYS yeniden denetlenmelidir. GRASP Kontrol Listesi GLOBALG.A.P. Veri Tabanında güncellenmelidir .

3.2 Seçenek 2/4 – Üretici Grubu

Bir üretici grubu, GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinin güncel sürümünde tanımlanan şekilde, üreticilerden oluşan bir gruptur. Grupta güncel GLOBALG.A.P. Genel Yönetmelikler sürümünün KYS Kurallarında belirlenen kurallara benzer kurallara uyulmalı ve bir KYS uygulamaya konulmuş olmalıdır. Bu üretici grubunun tüm üyeleri, grubun kurum içi KYS'sine dahil olmalıdır. Grubun bir yasal yapısı, nihai sorumluluk sahibi bir yönetim temsilcisi, her bir üretici ile giriş ve çıkış gerekliliklerini içeren sözleşmeleri, öngörülmuş süspansiyonları ve kayıtlı üyeler için GRASP gerekliliklerine uyum anlaşmaları bulunmalıdır. Üretici grubunun tüm üyelerini ilgili sicil durumu ile birlikte sıralayan bir liste mevcut olmalıdır.

- Bir üretici grubu değerlendirme için başvuruda bulunur.
- Grup, tüzel bir kişilik olarak Değerlendirme Kanıtı alır.

3.3 Ürün İşleme

Ürün işleme sürecinin GLOBALG.A.P. veya eşdeğer düzen/AMC sertifikası kapsamına dahil edildiği durumlarda, GRASP; ürün işleme birimini de kapsayacaktır. CB tarafından yürütülen kurum dışı değerlendirme sırasında ürün işleme birimi bireysel üreticiye/üretici grubu üyelerine ek olarak değerlendirilir. Ürün işleme birimi (PHU) için ayrı bir GRASP Kontrol listesinin kullanılmasına ve dosyalanmasına gerek yoktur. 5.2.2. Bölümde değerlendirme konusunda daha fazla ayrıntı verilmiştir.

3.4 Alt yükleniciler

Herhangi bir sınıftan alt yüklenici: GLOBALG.A.P. Genel Yönetmelikler sürüm 5.2 ve sürüm 5.3-GFS Bölüm I, Ek I.4 Tanımlar kapsamında verilen "alt yüklenici" tanımına göre GRASP alt yüklenicileri; Entegre Çiftlik Güvencesi (IFA) standardıyla doğrudan ya da dolaylı biçimde ilişkili olarak, üretici ile sözleşme çerçevesinde belirli çiftlik işlerini gerçekleştirmek üzere işçiliği, ekipmanı ve/veya malzemeleri üstlenen tüzel kişilerdir. Doğrudan ilişkili faaliyetlere örnekler meyvelerin ilaçlanması ve toplanmasını içerirken; dolaylı olarak ilişkili faaliyetler işçiler için yemek pişiren mutfak personeli olabilir.

GRASP Kontrol Listesi ana verilerinde, değerlendirme görevlileri hangi faaliyetin alt yükleniciye verildiğini belirtmeli ve spesifik ya da uyumsuz senaryoları açıklamak için yorumları kullanmalıdır.

Alt yükleniciler; bir ajans, ücretli hizmet sunan şirket ya da üretici tarafından, alt yüklenici sözleşmeleri yapmış üreticiler ya da GLOBALG.A.P. Sertifikası kapsamına dahil herhangi bir faaliyeti alt yüklenicilere devretmiş olan kişiler tarafından istihdam edilen çalışanlardır. Her durumda, belgeli ürünün sorumluluğu şirkete aittir ve belgeli süreç kapsamında bu ürünün mülkiyeti de şirkete aittir.

Alt yükleniciler tarafından yürütülen ve GLOBALG.A.P. veya eşdeğer düzen/AMC sertifikası kapsamına giren görevler de GRASP değerlendirmesine dahil edilecektir. CB'ye kayıt sırasında, üretici CB'yi alt yüklenicilere devredilen faaliyetler konusunda bilgilendirmelidir. *Üretici sözleşme kapsamındaki her görev ve dönem için alt yüklenici tarafından yürütülen görevlere uygulanan kontrol noktalarına uyumdan sorumlu olacaktır.* Üretici, alt yüklenicinin GRASP gerekliliklerine uygun davranmasını sağlamak zorundadır. Üretici tarafından bu uygunluğa dair delil sunulmalıdır (ör. maaş bordrolarının ya da diğer ilgili belgelerin sunulması). Alt yüklenici, şüphe bulunan durumlarda GLOBALG.A.P. onaylı sertifika yetkililerinin değerlendirmeleri fiziksel olarak doğrulamalarına izin vereceğini kabul etmelidir.

3.5 Gözetim Zinciri (COC) ile GRASP

GRASP Eklentisi, Gözetim Zincirinin aksine işçilerin sağlığı ve güvenliği ile ilgili kontrol noktaları içeren GLOBALG.A.P. birincil üretim standardına dayanmaktadır. GRASP kapsamı, birincil üretimle sınırlıdır, bu nedenle GRASP CoC belgelendirmelerinde *uygulanamaz*.

4 TESCİL SÜRECİ

4.1 Bireysel Üreticiler/Üretici Grupları

- Başvuru sahibi, GRASP ile birleştirilebilir ilgili kapsama özgü GLOBALG.A.P onaylı bir CB'ye kaydolmalıdır (ör. Ekin, Çiçek, Hayvan, Su ürünleri, vs.).
- Onaylı CB'ler hakkındaki bilgiler GLOBALG.A.P. web sitesinde mevcuttur.

4.2 Tescil

GLOBALG.A.P veya eşdeğer düzen/AMC'ye kaydolmak bir ön gerekliliktir. İlgili GLOBALG.A.P. Numarası (GGN) veya Global Konum Numarası (GLN) kayıt sırasında CB ile paylaşılmalıdır.

4.2.1 Genel

- a) Başvuru, asgari olarak geçerli GLOBALG.A.P Genel Yönetmeliklerinde yer alan Kayıt Verileri Gerekliliklerinde verilen bilgileri içermelidir.
Kayıt işlemi ile başvuru sahibi aşağıdakilere uygun hareket etmeyi taahhüt eder.
 - (i) Belirlenen uygulanabilir ücretlerin ödenmesi.
 - (ii) Veri güncellemelerinin CB'ye iletilmesi.
 - (iii) Alt Lisans ve Sertifikalandırma Sözleşmesi şart ve koşullarının güncellenmesi (CB ile).
- b) Gizlilik, veri kullanımı ve veri açıklaması:
 - (i) Tescil sırasında başvuru sahipleri, uygulanabilir olduğunda, tescil verilerinin iç süreçler ve ceza işlemleri için kullanılması amacıyla GLOBALG.A.P. ve CB'lere yazılı erişim izni verirler.
 - (ii) GLOBALG.A.P. Veri tabanındaki tüm veriler GLOBALG.A.P. ile üretici veya üretici grubunun birlikte çalıştığı CB'ye ve açıktır ve iç süreçler için kullanılabilir.
 - (iii) CB'ler herhangi bir veriyi başvuru sahibinin yazılı izni olmadan diğer üçüncü kişilerle paylaşamaz.
 - (iv) GRASP değerlendirmesinin sonuçları yalnızca burada GRASP Gözlemcileri için şart ve koşulları kabul eden ve atanmış kullanıcı haklarına sahip olan veri tabanı kullanıcıları (GRASP Gözlemcisi) tarafından görülebilir. GRASP Gözlemcilerine aşağıdaki veriler açık olarak sunulur: Şirket adı ve adresi, GGN/GLN, CB tescil no. (uygulanabilirse), GRASP sürümü, seçenek, CB, GRASP durumu ve uygunluk seviyesi, üretici sayısı (Seçenek 2/4 durumunda), çalışan sayısı ve kurum dışı değerlendirme sonuçları ile GRASP Kontrol Listesi.
- c) Hizmet sözleşmesinin süresi CB ile üretici arasında belirlenir.
- d) Bir başvuru sahibi:
 - (i) Farklı ülkelerdeki üretim birimlerini veya grup üyelerini tescil ettiremez.
 - (ii) GRASP değerlendirmesini birincil üretim sertifikasını aldığı CB'den başka bir CB'ye tescil ettirebilir.

4.2.2 Yeni bir CB ile tescil

Halihazırda tescil edilmiş bir üretici, CB değişikliği yaptığında veya yeni bir CB'ye başvuruda bulunduğu; üretici ilgili GLN'yi/GGN'yi yeni CB'ye bildirmelidir. Başvuru sahibinin bunu yapmaması ve CB'nin başvuru sahibini iki defa tescil etmesi durumunda, Seçenek 1/3 üretici grubu için 100 EURO, Seçenek 2/4 üretici grubu için de 500 EURO idari ücret geçerli olacaktır.

4.3 Kabul

Tescilin kabul edilmesi için, başvuru sahipleri aşağıdaki tüm koşulları yerine getirmek zorundadır:

- a) Gerekli olan tüm bilgileri içerecek olan ilgili başvurunun CB'ye iletilmesi. Başvuru sahipleri, yukarıda belirtilen yükümlülüklerle resmi olarak uyma yükümlülüğüne sahiptir.
- b) Başvuru sahipleri CB ile Alt Lisans ve Sertifikalandırma Anlaşmasını imzalamalı veya bu belgenin teslim alındığını ve bu anlaşmalara katıldığını CB ile yaptığı hizmet sözleşmesine/anlaşmasına eklediği imza ile açıkça onaylamalı ve CB bu belgenin bir kopyasını üreticiye vermelidir.
- c) Güncel GLOBALG.A.P. ücret tablosunda belirtilen şekilde GRASP için tescil ücretini ödeyin.
- d) Değerlendirme yapılan kadar tescil ve kabul süreci tamamlanmış olmalıdır.

4.4 GRASP Eklentisi için Sertifikasyon Kuruluşu Tescil Kuralları

- Bir GLOBALG.A.P. onaylı CB'nin GLOBALG.A.P. birincil üretimi için *halihazırda sertifika almış* kontrolörlerini/denetçilerini kullandığı durumlarda, bu kontrolörler/denetçiler ilave yeterlilik gerekliliklerine uymaları şartıyla ilgili alt kapsam için de GRASP değerlendirmelerini yürütme iznine sahip olacaktır. GRASP Eklenti modülü için GRASP değerlendirme görevlilerinin bir listesi GLOBALG.A.P. Veri Tabanında tescil edilmiş olmalıdır .
- GLOBALG.A.P. birincil üretimi için gereken yeterliliğe sahip olmayan ancak 6.2.2. Bölümde belirtildiği gibi sosyal kontrolör konumunda olan ve GRASP NIG'in bulunmadığı ülkelerde GLOBALG.A.P. kontrolörlerine eşlik eden kişiler olduğunda, CB, delilleri saklamalıdır (eğitim kayıtları, sertifikalar, vs.).

4.4.1 GLOBALG.A.P. Onaylı CB'ler Aşağıdaki Şekilde İlerleyecektir:

- GRASP Eklentisi için başvuru yapacaklardır.
- CB'lerin GRASP Eklenti programı kapsamında değerlendirme yapabilmesi için GLOBALG.A.P. ücret tablosuna uygun şekilde yıllık tescil ücreti ödeyeceklerdir.
- CB'ler, değerlendirme görevlisi tescilli, üretici tescilli ve kontrol listesinin karşıya yüklenmesi için veri tabanı wiki sayfasındaki talimatları izlemelidir.

4.4.2 CB Onay Süreci

GRASP için geçici onaylı CB olmak için aşağıdaki gerekliliklerin tamamına uyulması gerekmektedir:

- CB GLOBALG.A.P. dahilindeki herhangi bir kapsam için nihai onay almış olmalıdır.
- Personelden bir kişi GRASP kurum içi eğitmeninden birebir eğitim almış ya da bir kontrolör/denetçi GRASP çevrimiçi testinden geçmiş olmalıdır.
- GLOBALG.A.P. ücret tablosuna uygun şekilde GRASP kapsam genişletme ücreti ödenmiş olmalıdır.

Tam onay, aşağıdakilerin tamamı doğru olduğunda verilecektir:

- Personelden bir kişi GRASP çevrimiçi testinden geçmiş olmalıdır.
- Personelden bir kişi GRASP kurum içi eğitmeninden birebir eğitim almış olmalıdır.
- CB, GLOBALG.A.P. birincil üretim standartları dahilinde herhangi bir kapsam için akredite edilmiş olmalıdır.

4.4.3 Ulusal Yorumlama Kılavuzu (NIG) bulunmayan Ülkelerde GRASP için İlave Gereklilikler

Sertifikasyon Kuruluşu, bir NIG olmayan ülkelerde GRASP değerlendirmeleri yürütmek için başvuruda bulunabilir.

Bir NIG üzerinde çalışan başka bir paydaş grubu olmadığında, değerlendirme yapmak için başvuruda bulunan CB, GLOBALG.A.P. Sekreterliğine, başvuru ile birlikte GRASP için NIG geliştirme konusunda bir plan sunmalıdır. Buna ek olarak, GRASP değerlendirmelerini yürütmek isteyen kontrolörler/denetçiler, GRASP yeterlik gerekliliklerini karşılayabilecek durumda olduklarını kanıtlamalıdır.

GLOBALG.A.P. Sekreterliği, uygun durumlarda ilgili ülkenin Ulusal Teknik Çalışma Grubu (NTWG) ile irtibata geçilmesini önermektedir. NTWG'nin bir NIG geliştirme niyetinin olmadığı durumlarda, CB bu çalışmaları bağımsız olarak yürütebilir. *Ayrıca, GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının geliştirilmesi konusunda Referans şartları için Ek l'e bakınız.*

CB'lerin NIG olmayan bir ülkede en fazla 20 GRASP değerlendirmesi düzenlemesine izin verilmektedir. Bu 20 değerlendirme CB tarafından sayılmaz, ancak ilgili bir ülkede Teknik Haberler, Baskı 03/2020 – GRASP Basımının yayım tarihinden itibaren CB'ler tarafından onaylanan tüm değerlendirmelerin toplamı olarak sayılır.

GLOBALG.A.P. Sekreterliği, NIG olmayan ülkelerdeki değerlendirme sayısını düzenli olarak izler ve ilgili ülkelerde aktif olan CB'leri bilgilendirir.

Teknik Haberler, Baskı 03/2020 – GRASP Basımının yayım tarihinden itibaren, NIG olmayan yeni bir değerlendirme ülkesinde 20'den fazla GRASP değerlendirmesi lisans sahibi GLOBALG.A.P. Onaylı GRASP değerlendirme görevlileri tarafından değerlendirilirse, GLOBALG.A.P. Sekreterliği

- GLOBALG.A.P. Veri Tabanında ilgili ülkeyi ileri GRASP değerlendirmelerine kapatacak,
- GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzu geliştirmeleri için CB'ler ile temas kuracak ve
- GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzu onaylanıp yayımlandığında ülkeyi GRASP değerlendirmelerine tekrar açacaktır.

5 DEĞERLENDİRME PROSEDÜRLERİ

5.1 Öz değerlendirmeler

- a) Seçenek 1/3 kapsamındaki üreticiler için CB değerlendirmesi öncesinde GRASP öz değerlendirmesinin yapılması zorunludur. CB GRASP değerlendirmesi süresince, GRASP değerlendirme görevlileri öz değerlendirmenin yapılıp yapılmayacağını kontrol etmelidir. Bu, üreticinin kurum dışı GRASP değerlendirmesine hazırlanmasını destekleyecek ve özellikle öz değerlendirme ile CB değerlendirmesi arasında sapmalar varsa, GRASP değerlendirme görevlisinin ileri araştırmalar için göstergeler bulmasını sağlayacaktır. KYS olmayan Seçenek 1/3 tekil üreticiler, Seçenek 1/3 GRASP Kontrol Listesini kullanmalı ve IFA Genel Yönetmelikleri Bölüm 1'in geçerli versiyonunda belirtilen kuralları takip etmelidir. Öz değerlendirme gerçekleştirilmemişse, CB değerlendirmesi yapılamaz ve yeniden planlanmalıdır. Bir KYS uygulaması olan Seçenek 1/3 üreticiler, Seçenek 2/4 GRASP Kontrol Listesini kullanmalıdır.
- b) Seçenek 2/4 kapsamındaki üreticiler için GRASP, üretici grubu kapsamındaki her bir GRASP'a kayıtlı üretici için her yıl en az bir kurum içi denetim yapılmasını şart koşar. Grubun her bir üyesi tarafından bir GRASP öz değerlendirmesi yapılması, yalnızca grup içi bir gereklilik olarak görüldüğünde zorunlu olacaktır; bu bir GLOBALG.A.P. gerekliliği değildir.

Seçenek 2/4 kapsamındaki üretici grupları, her bir üretici grubu üyesi ve üretim/ürün işleme birimi için Seçenek 1/3 tekil GRASP Kontrol Listesini kullanabilir. İşlem sonunda sonuçlar özetlenecektir. Seçenek 2/4 kapsamındaki üretici grupları da GLOBALG.A.P. web sitesinde verilen GRASP kurum içi kontrol listesini kullanabilir.

5.2 Üçüncü Taraf Değerlendirmesi

- a) GRASP, bağımsız ve nihai onay almış bir CB tarafından yürütülecek bir üçüncü taraf değerlendirmesini gerektirir. GRASP değerlendirmesi, GLOBALG.A.P. birincil üretim denetimi/kontrolü ile birlikte yürütülmelidir.
- b) Denetimler, 6. Bölümde tanımlanan gereklilikleri karşılayan kontrolörler/denetçiler tarafından yürütülecektir.
- c) CB, her zaman GRASP Eklenti modülünün kontrol listesini denetlemelidir.
- d) GRASP Kontrol Listesindeki açıklama ve yorumların amacı, değerlendirme geçmişinin şeffaf bir şekilde sunulmasını sağlamak ve değerlendirme sırasında toplanan bilgileri daha iyi bir şekilde sınıflandırmaktır. Tüm kurum dışı ve kurum içi değerlendirmelerde, değerlendirilen her bir kontrol noktası için yorum ve açıklamalar sunulacaktır (Evet/Hayır/Geçerli değil). Yorumlar ve açıklamalar (ör. hangi belge(ler)den örnek alındığı) tesise özgü olmalı ve tüm kontrol noktalarının uygun şekilde değerlendirildiğini gösterecek biçimde, kontrol listesi ile birlikte sunulmalıdır.
- Bir kontrol noktasının uygulanabilir olmadığı durumlarda, "Yorumlar/Açıklamalar" bölümünde anlaşılır ve yazılı bir gerekçe verilmelidir (ör. hiçbir çalışanın çocuğu tesiste yaşamadığında CPCC 9 için). Örnekler: Yorumlar, kanıt bulma (veya bulmama) yöntemiyle ilgili ayrıntılar (*örnek boyutu ... nedeniyle arttı; ... ile görüşme yapmak mümkün değil*) veya ilgili koşullarla ilişkili ayrıntılar (*yorumlayıcı ... tarafından işe alınmış; belgeler mevcut değil çünkü ...*) olabilir.
- e) Sorumlu kişilerin veya diğer çalışanların adları ve kişisel verileri GRASP Kontrol Listesinin "Yorumlar/Açıklamalar" kısmına girilmemelidir. Bunun yerine, baş harfler/diğer kısaltmalar kullanılmalıdır. Alternatif olarak, çalışanın pozisyonu veya üretici/şirket tarafından atanan kurum içi kodlar/numaralar kullanılabilir. Çalışanların değerlendirme görevlisine açık olması gereken diğer kişisel verileri (ör. sözleşme, saat kayıtları, ödeme çizelgeleri) işveren tarafından sağlanmalıdır.

- f) Kontrol listesinin GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklenmesi sonrasında, CB, üreticiye/üretici grubuna bir Değerlendirme Kanıtı sunar. Bu Değerlendirme Kanıtı, GLOBALG.A.P. Veri Tabanı aracılığıyla oluşturulur. CB'nin GLOBALG.A.P. Veri Tabanı aracılığıyla oluşturulmamış bir Değerlendirme Kanıtı sunması halinde, bu belge, tamamen Ek V'deki şablona uygun olmalıdır. Basılı Değerlendirme Kanıtı, yalnızca o sırada ilgili benzersiz GLOBALG.A.P. Numarası (GGN/GLN) için GLOBALG.A.P. Veri Tabanında mevcut olan bilgilere dayalı olarak hazırlanabilir. Seçenek 2/4 durumunda, bu değerlendirme kanıtı aynı zamanda üretici grubunun tüm katılımcı üyelerini (kurum içi GRASP değerlendirmesinden geçmiş) de listeler.

5.2.1 Alt yükleniciler

Tüm iş kolları ve ilişkilerinde iyi sosyal uygulamalar uygulanmalı (durum tespiti), böylelikle alt yükleniciler ve hizmet sağlayıcılar da aynı şekilde GRASP gerekliliklerini takip etme taahhütleri ve sorumluluklarını ifade etmelidir. En azından, alt yükleniciler ve hizmet sağlayıcılar iyi sosyal uygulamalar ile ilgili bir GRASP beyanı hazırlayıp imzalamalıdır. GRASP gerekliliklerine uygunluk ile ilgili daha fazla kanıt aşağıdaki gibi sağlanmalıdır:

- Doğrudan alt yüklenici tarafından/alt yüklenicinin ofisinde/tesislerinde ilgili kontrol noktalarına: CB, üretici denetimi kapsamında alt yükleniciyi değerlendirir;
- Üretici tarafından (alt yükleniciden, değerlendirme görevlisine sunulacak olan spesifik kontrol noktalarına ilişkin kayıtların, belgelerin, kanıtların kopyalarının alınması gereklidir) veya Üretici, öz değerlendirme sırasında alt yükleniciyi değerlendirir ve değerlendirmesi sırasında soruları cevaplayabilmek ve geçerli tüm gereklilikler için kanıt göstermek için gereken tüm kanıtları toplar ya da
- Alt yüklenici, GRASP için başvuran üreticiye sağladıkları hizmeti içeren GLOBALG.A.P. sertifikasyonu çerçevesindeki aynı kapsam için geçerli bir sosyal denetim kanıtı/sosyal uygunluk sertifikasına sahiptir.

Ulusal mevzuat veya veri koruma kuralları alt yüklenicilerin bazı belgeleri CB ile paylaşmasına izin vermiyorsa (örn. bireysel çalışan kayıtları), GRASP değerlendirme görevlileri GRASP Kontrol Listesindeki ilgili kontrol noktasına bir yorum eklemelidir. Alt yüklenici sözleşmesi yapmış çalışanların belge ve kayıtlarını değerlendirmek yerine yükleniciler, GRASP gerekliliklerini karşılamak için uygulanan cihazlar ve önlemler ile uygulanan sistemi açıklayan diğer değerlendirme kanıtlarını (örn. yüklenici tarafından hazırlanan ve üretici tarafından kontrol edilen beyan; yetkili makamlar veya ulusal sertifikasyon şemaları tarafından kanıt) hazırlamak ve daha sonra GRASP değerlendirme görevlisiyle paylaşmak suretiyle uygunluğu kanıtlamalıdır.

Şüphe olması durumunda, CB'nin değerlendirme görevlisinin, eğer ilgili ülkenin veri koruma kurallarına uygunsa, alt yüklenicinin ofisi/tesisine ziyaret gerçekleştirmesine yine de izin verilmektedir. Sonuç olarak, uyumsuzluklardan GLOBALG.A.P. Üreticisi sorumlu tutulacaktır.

- a) Alt yükleniciler, şüphe bulunan durumlarda GLOBALG.A.P. nihai onaylı CB'lerin değerlendirmeleri fiziksel olarak doğrulamalarına izin vereceğini kabul etmelidir. Ayrıca bkz. 3.4.
- b) Alt yüklenicilerin harici bir tarafın başka bir düzenine uygun şekilde denetimden geçtiği ülkelerde (GLOBALG.A.P. nihai onaylı CB'si olmayan), alt yükleniciye aşağıdakilerden biri verilecektir:
- CB'den GLOBALG.A.P. nihai onayı olmaya bir CB'den aşağıdaki bilgileri içeren bir *uygunluk yazısı*: 1) değerlendirme tarihi, 2) CB'nin adı, 3) değerlendirme görevlisinin adı, 4) alt yüklenicinin bilgileri ve 5) değerlendirilmeyen kontrol noktaları için yorumlar ve gerekçeler.
 - Varsa, ülkenin Ulusal Yorumlama Kılavuzunda belirtilen şekilde sektörece kabul görmüş karşılaştırılabilir bir standart sertifikası.

Yorumlar uygulanabilir alt yüklenici kullanımı senaryosunu açıklamalıdır.

5.2.2 Seçenek 1/3 – Bireysel Üretici (KYS ile/olmadan)

- Üretici her yıl değerlendirmeden geçer.
- GLOBALG.A.P. Sertifikasının tek durak ilkesine uyumun sağlanması için GRASP değerlendirmesi, GLOBALG.A.P. birincil üretim denetimi/kontrolü ile birlikte yürütülmelidir.
- KYS ile çalışan çoklu saha operasyonları, tüm tesislerde ve PHU'da GRASP'ı uygulamaya koymalıdır. Kurum içinde her bir tesis değerlendirilmelidir. Kurum dışında, CB tesislerin örnek grubunu ve merkezi PHU'yu değerlendirir. PHU için ayrı bir GRASP Kontrol listesinin kullanılmasına ve dosyalanmasına gerek yoktur. Nihai GRASP raporu, ziyaret edilen tüm tesisler ve PHU'nun değerlendirme notları ile sonuçlarını bir araya getirerek, tesisler arasındaki farklılıkları gösterir. Daha fazla bilgi için bkz. 5.2.4.
- Çalışan istihdam etmeyen üreticilerin bir beyan ile hiçbir GRASP kontrol noktasının uygulanabilir olmadığını ifade etmelidir. CB tarafından yürütülecek bir fiziksel kurum dışı değerlendirmeye gerek yoktur. Ancak GRASP Kontrol Listesinin geçerli olmayan tüm maddeler ile doldurulması ve GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklenmesi gerekmektedir.

5.2.3 Seçenek 2/4 – Üretici Grubu

Yalnızca GLOBALG.A.P. Seçenek 2/4 kapsamındaki belgeli üretici grupları, grup olarak GRASP değerlendirmesinden geçebilir. Üretici grubu, Seçenek 2/4 GRASP Kontrol Listesine göre değerlendirilir.

- Üretici grubuna kayıtlı her bir üretici için, vasıflı bir kurum içi üretici grubu denetçileri tarafından yılda en az bir değerlendirme yürütülmeli ya da bu işlemin grubun kurum dışı denetimlerinden sorumlu CB'den farklı, kurum dışı bir doğrulama kurumu tarafından yürütülmesi sağlanmalıdır. Kurum içi denetim sırasında, kurum içi kontrolör, ISO 65 gerekliliklerini izleyen bir denetim için gerekli temel ilkeleri izlemelidir (uygunluk delili elde etmek için kayıtların örnek grubunun alınması). Kurum içi değerlendirmelerin sonuçları, Üretici Gruplar için GRASP Kurum içi Kontrol Listelerinde saklanmalı ve özetlenmelidir. GLOBALG.A.P. Veri tabanında, kurum içi değerlendirmeden geçen tüm üretici grubu üyeleri (Seçenek 2/4) kabul edilmelidir.
- CB tarafından yürütülen yıllık kurum dışı değerlendirme, KYS işlevlerini kontrol eder (tüm grup üyelerinin kurum içi değerlendirmeden geçip geçmediği?) ve GRASP için kayıtlı üretici üyelerin örnek grubu üzerinde bir kurum dışı değerlendirme gerçekleştirir. Kontrolör/denetçi, kurum içi kalite yönetim sisteminin uygulanma düzeyini, GRASP CPCC KYS kontrol listesinde tanımlanan şekilde değerlendirir ve kurum içi denetim sonuçlarını kabul edilebilirliğini kontrol eder.
- CB, üretici grubundaki tüm üreticileri değil, yalnızca örnek grubu denetler. Her bir üreticinin uygunluğunu belirlemek CB'nin sorumluluğunda değildir (bu sorumluluk başvuru sahibinin sorumluluğudur). CB, başvuru sahibinin iç denetimlerinin uygun olup olmadığını değerlendirmelidir.

Örnek: GRASP için 25 üyeli üretici grubu başvuruda bulunduğunda, CB kurum dışı olarak 5 üretici grubu üyesini değerlendirir (25'in kare kökü kadar sayıda).

- Yalnızca ürün işleme birimlerini ya da üretici gruplarının kendi üretimini değerlendirmek mümkün değildir. Grubun kendi üretiminin değerlendirilmesi gerekliyse (üretici grup üyeleri tarafından yetiştirilen ürünlerin aynısı anlamına gelir), bu durum grubun değerlendirmesine dahil edilmelidir.

Örnek:

Bir üretici grubu kavun sertifikası almıştır: Üretici grup üyeleri kavun yetiştirir ve sertifika sahibinin kendi tarlalarında da kavun vardır. Her ikisine ait kavunlar da Seçenek 2/4 GRASP değerlendirmesine tabidir.

Bir üretici grubu kavun sertifikası almıştır: Üretici grup üyeleri (yalnızca) kavun yetiştirmektedir. Sertifika sahibi, kendi tarlalarında Seçenek 1/3 çerçevesinde kabak yetiştirmektedir. Üyelerin kavunları Seçenek 2/4; kabaklar ise Seçenek 1/3 kapsamında değerlendirilir.

- 12 aylık değerlendirme geçerlilik süresince GRASP için yeni üretici grubu üyelerinin başvuruda bulunması halinde, aşağıdaki ilke geçerli olacaktır: Aşağıdaki durumlarda KYS denetimi gereklidir:

- Yeni üyeler (bunların da çalışanları vardır), halihazırda GRASP değerlendirmesi yapılmış olan üyelerin %10'undan daha fazlaysa ve/veya
 - Mevcut GRASP üreticilerinin (daha önce çalışanları yoktur) %10'undan daha fazlası çalışanlarla sözleşme yapıyorsa.
- f) Bir üretici grubunun bir parçası olan ve çalışan istihdam etmeyen üreticiler, üreticinin bir çalışanı işe alması halinde GRASP'ın uygulanmasını sağlamak için grubun kurum içi kalite yönetimi sistemine dahil edilmelidir. Çalışanı olmayan çiftlikler (GRASP'ın Geçerli olmadığı), Seçenek 2/4 kapsamındaki üreticilerin değerlendirmesi sırasında örneğin bir parçasını oluşturacaktır. Örneklerin birleşimi, gruptaki aile çiftliklerinin yüzdesini yansıtmalıdır. Örnek: Bir üretici grubunda, GRASP'a kaydolmuş 100 üye mevcut. Yirmi çiftliğin çalışanı yok. CB, karekök değeri olarak 10 üreticiyi değerlendirecektir ve bunlardan 2'sinin çalışanının olmaması gerekmektedir.
- g) Üretici grubu üyelerinden oluşan örnek grubun kurum içi ve kurum dışı denetim sonuçları arasında büyük farkların mevcut olması durumunda, bu husus ilgili kontrol noktaları için GRASP kontrol listesinin Yorumlar/Açıklamalar bölümünde belirtilmelidir. Büyük farklar, kurum içi denetim sonuçlarında ciddi bir hata yapıldığını gösteriyor olabilir.

Örnek:

Bir üretici için 1. Sorunun kurum içi değerlendirme sonucu tamamen uyumlu olarak belirtilmişken kurum dışı değerlendirmede üreticinin uyumlu olmadığı ortaya çıkmış olabilir. Bu durumda, düzeltici faaliyetlerin uygulanıp uygulanmadığının belirlenmesi için üretici grubunun üç ay içinde yeniden değerlendirilmesi ve düzeltici faaliyetlerin kontrol listesine not edilmesi gerekecektir.



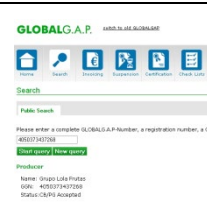
GRASP Kontrol listesinde, yalnızca kurum dışı değerlendirmeden geçmiş üyelerin sonuçları CB tarafından karşıya yüklenir.

- h) IFA sertifikasyonu kapsamındaki tüm üretici grup üyeleri, tesisler ve birimler, GRASP için tescillenmeli ve GRASP değerlendirmesinde örnekleme için değerlendirilmelidir. Bu, CB değerlendirmesinin KYS'yi, FV durumunda PHU'ların sayısının kare kökü ve AQ durumunda tüm PHU'ları ve tüm kabul edilen üretici grup üyelerinin minimum kare kök örneğini içereceği anlamına gelmektedir. Örnek, IFA denetimi için seçilenin aynısı olmalıdır. Mevcut kuraldan (her üretici grup üyesinin dahil edilmesini gerektirmez) yeni kurala (tüm üretici grup üyelerinin dahil edilmesini gerektirir) geçiş dönemi, mevcut GRASP değerlendirmesinin "geçerlilik sonu" tarihinden itibaren 1 yıldır.

GRASP, üretici grubunun kendi üretimi de dahil, GLOBALG.A.P. tescilli şirketin yalnızca tüm üretimine uygulanabilir. Grubun kendi üretimi ayrı olarak değerlendirilemez, ancak Seçenek 2/4 üretici grup üyeleri değerlendirmesinin örneğinde ek üye olarak sayılmalıdır.

Örnek: GRASP uygulaması olan üretici grup üyelerinin sayısı 100'dür; ancak üretici grup üyeleri tarafından temin edilen ürün, grup tarafından kendi tarlalarında da yetiştirilmektedir. Dolayısıyla CB'nin değerlendirdiği üretici sayısı, 101'in kare kökü yani 11'dir.

İlk değerlendirmeden sonra, daha sonraki değerlendirme süresince örnek boyutu, IFA gözetimi ve IFA yeniden sertifikasyon denetimleri arasında bölünebilir. İşçi görüşmelerini kolaylaştırmak için, değerlendirme zamanlaması (ve gözetim ve yeniden sertifikasyon ziyaretleri arasında dağıtım) yapılırken çalışanların müsaitliği göz önünde bulundurulmalıdır.

	<p>1. Kurum içi değerlendirme:</p> <ul style="list-style-type: none"> GRASP'a kaydolmuş tüm üretici grubu üyelerinin kurum içi denetiminde Üretici Grupları için GRASP Kurum içi Kontrol Listesinden faydalanın. Bu denetimlerin kayıtlarını saklayın. Kurum içi denetimlerin sonuçları, Üretici Grupları için GRASP Kurum içi Kontrol Listelerinde toplanır. Bu kontrol listesi, GLOBALG.A.P. web sitesinden indirilebilir.
	<p>2. Kurum dışı değerlendirme:</p> <ul style="list-style-type: none"> GRASP için kaydolmuş üretici grubu üyelerinin örnek grubunu (karekök) değerlendirmek için GRASP Kontrol listesinden faydalanın. Örnek kurum dışı değerlendirmelerinin sonuçlarını kurum içi değerlendirmelerin sonuçlarıyla karşılaştırın. Kurum içi ve kurum dışı değerlendirmelerin sonuçlarının eşleşmesi, grubun kalite yönetimi sisteminin etkililiği ile ilgili olarak KYS kontrol noktasının tamamlandığı anlamına gelir. Kurum dışı ve kurum içi değerlendirme sonuçları arasında büyük farkların bulunduğu durumlarda, sapmayı not etmek için Yorumlar/Açıklamalar alanını kullanın.
	<p>3. Sonuçların GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklenmesi:</p> <p>Kurum dışı değerlendirme sonuçlarını içeren doldurulmuş GRASP Seçenek 2/4 kontrol listesini GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yükleyin.</p>

5.2.4 Ürün İşleme Birimi (PHU)

Kurum içi değerlendirmelerde, tüm PHU'lar değerlendirilmelidir.

Bir üretici grubu tarafından işletilen PHU'lar da kurum dışı değerlendirme örneğine dahil edilmelidir. Eğer sadece bir merkezi PHU varsa, her yıl denetlenmelidir. Birden fazla merkezi PHU varsa, tescilli merkezi PHU'ların toplam sayısının kare kökü kadarı denetlenmelidir. Su ürünleri için, her bir PHU her zaman yıllık olarak denetlenmelidir.

Eğer işleme merkezî olarak değil, her bir üretici grup üyesinin üretim yerlerinde yürütülüyorsa; denetlenecek olan üretici grup üyelerinin örneği belirlenirken bu faktör göz önünde bulundurulmalıdır. Seçilmesi durumunda, CB seçilen üretici grup üyelerini ve PHU'ları birlikte denetlemelidir.

İlk değerlendirmeden sonra, daha sonraki değerlendirme süresince örnek boyutu, IFA gözetimi ve IFA yeniden sertifikasyon denetimleri arasında bölünebilir. İşçi görüşmelerini kolaylaştırmak için, değerlendirme zamanlaması (ve gözetim ve yeniden sertifikasyon ziyaretleri arasında dağıtım) yapılırken çalışanların müsaitliği göz önünde bulundurulmalıdır.

Üretim ve ürün işleme biriminde farklı koşullar altında farklı çalışanlar istihdam edilebilmekte ve değerlendirme sonuçları da farklılık gösterebilmektedir. Üretim birimi tamamen uyumlu iken PHU değerlendirmesinde uyumsuzluklar gözlemlenebilir. Genel uyumlulukta hem üretim hem de üretim işleme birimleri için bir sonuç gösterilir. Bu durumlarda, yorumlar belirli durumu açıklamalıdır.

Aşağıdaki değerlendirme kuralı geçerlidir: Her durumda, özellikle Seçenek 1/3 CB değerlendirmelerinde; açıklamalar istihdam koşullarındaki çeşitli potansiyel farklılıklar (üretim yeri ile işleme birimi arasındaki) belirtmelidir. Değerlendirme görevlileri, hangi tesis/tesisler ve birim/birimlerin değerlendirildiğini ve nerede ne bulunduğunu (kanıt ve kanıt yeri, örn. tesiste, ofiste veya alt yüklenicinin ofisinde) tarif etmelidir. Nerede bulunursa bulunsun (saha veya PHU, alt yüklenici) tüm uyumsuzluklar, üretim yeri ya da PHU'ya ve eğer uygulanmışsa düzeltici faaliyetlere referans ile birlikte GRASP Kontrol Listesinin "Yorumlar" alanına kaydedilmelidir.

(i) Alt yükleniciye Devredilmiş PHU(lar)

Bir üretim döngüsünde, bir CB alt yükleniciye devredilmiş bir PHU'yu halihazırda değerlendirmişse, diğer CB bu değerlendire sonucunu kabul ederek PHU'yu yeniden değerlendirmeyebilir.

6 GRUP DEĞERLENDİRME GÖREVLİLERİNİN YETERLİLİK GEREKLİLİKLERİ

GLOBALG.A.P. GRASP değerlendirme görevlileri, CB kurum içi eğitmeni (IHT) yeterliliğin fiili delillerini onayladıktan ve sosyal değerlendirmeler veya denetimler konusunda deneyim elde edildikten sonra üreticileri/üretici gruplarını değerlendirebilir.

6.1 Resmi Yeterlilikler

KYS olmayan Seçenek 1 ve 3 çoklu tesislerin değerlendirmelerinde, değerlendirme görevlileri onaylı GLOBALG.A.P. IFA denetçileri olmalıdır.

KYS olan Seçenek 1 ve 3 çoklu tesislerin değerlendirmeleri ve KYS olan Seçenek 2 ve 4 üretici gruplarının değerlendirmelerinde, GLOBALG.A.P. IFA denetçi kalifikasyonu gereklidir. Tesis ve üretici grup üyesi denetimlerinin GLOBALG.A.P. IFA denetçisi tarafından yürütülmesine devam edilebilir.

6.2 Teknik Beceriler ve Yeterlilikler

6.2.1 GRASP NIG'lerinin Mevcut Olduğu Ülkelerde

- GRASP değerlendirmesi yapacak olan tüm kontrolörler, GLOBALG.A.P. Çevrimiçi Öğrencileri olarak kaydolmalı ve GLOBALG.A.P. Veri Tabanındaki GRASP çevrimiçi sınavını geçmelidir .
- Ayrıca IHT'nin, CB'nin GRASP değerlendirmelerini gerçekleştirdiği ülkelerin GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarında (NIG) belirtilen tüm ilgili kriterler ve destekleyici yönetmelikler de dahil olmak üzere yeni değerlendirme görevlilerine en az 8 saatlik GRASP kurum içi resmi eğitimleri vermesi ve NIG'lerin eğitim programına nasıl dahil edildiğini göstermesi (gündem, katılımcı listesi ve sertifika ile belgelendirilir) gerekmektedir.
- GRASP değerlendirme görevlilerinin denetim becerileri de IHT'nin şahitlik ettiği bir denetim ile doğrulanmalıdır:
 - GRASP değerlendirme görevlisi, Seçenek 1/3 kapsamında en az bir üretici, Seçenek 2/4 kapsamında en az bir üretici grubu üyesi ve Seçenek 2/4 kapsamında en az bir KYS denetimini değerlendirmeli ve IHT bu değerlendirmeye şahitlik etmelidir.

Şahit değerlendirmesi, aynı CB'nin IHT tarafından atanan halihazırda onaylı bir GRASP değerlendirme görevlisi tarafından da gerçekleştirilebilir. Bu kararın sorumlusu IHT olacaktır.

- Teknik yeterlilik gereklilikleri; kontrol noktalarıyla ilgili yerel iş yönetmeliklerinin ve değerlendirme görevlisinin değerlendirme gerçekleştireceği ülkede onaylanan ILO sözleşmelerinin eğitimini içermelidir. Eğitim, ya kanuna uygun niteliklerin bir parçası olarak ya da kanuna uygun bir eğitimin başarıyla tamamlanması yoluyla verilebilir (kanuna uygun eğitim, kurum içi CB eğitmenin sunduğu kurum içi eğitim olabilir). Eğitim süresi en az 8 saat olmalıdır. Süre ve içerik, bu gereklilik için sağlanan kanıt (kanuna uygun niteliklere dahil edilen eğitim kanıtı, eğitim sertifikası vb.) üzerinde belirtilecektir. Bu kanıt, 3 yılda bir yenilenmelidir.

6.2.2 GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzları Olmayan Ülkeler (NIG olmayan ülkeler)

- GRASP, aşağıdaki ilave yeterliliklere dair delil sunabilen bir GLOBALG.A.P. onaylı IFA kontrolörü/denetçisi tarafından değerlendirilebilir:
 - NIG olmayan ülkenin kontrol noktalarıyla ilgili yerel iş yönetmeliklerinin ve değerlendirme görevlisinin değerlendirme gerçekleştireceği ülkede onaylanan ILO sözleşmelerinin eğitimi (değerlendirmenin yürütüleceği ülkelerde GRASP'a uyum ile ilgili gelişmeler, sorunlar ve mevzuat değişiklikleri dahil). Eğitim, ya kanuna uygun niteliklerin bir parçası olarak ya da kanuna uygun bir eğitimin başarıyla tamamlanması yoluyla verilebilir*.

veya

- ii. Baş denetçi olarak NIG olmayan bir başvuru ülkesinde, bir iş bileşeni içeren bir standarda karşı yürütülen en az 2 denetim.

i. ve ii. için

- GRASP değerlendirmesi sırasında değerlendirme görevlisi tarafından kontrol edilen GRASP gerekliliklerine yasal referans içeren bir belge sağlanır. Bu belge, IHT tarafından gözden geçirilip onaylanmalıdır.
- Bu belge, NIG olmayan bir ülkede GRASP değerlendirmeleri başvurusuyla birlikte sunulmalıdır.
- *Eğitilerde ve çalışanlara yönelik çalışma talimatlarında kullanılan ilgili ana dilde/çalışma dilinde çalışma dili becerileri.*

*Kanuna uygun bir eğitim:

- a) Kanuna uygun niteliklerin bir parçası (derece/diploma) ya da değerlendirme görevlisine verilen sertifikasyon olabilir. Değerlendirme görevlisi kanıtı sunmalıdır. Eğer derecenin/diplomanın bir parçasıysa, ders programına dahil edilmelidir. Ayrı olarak elde edilmişse, bu konuları kapsayan bir eğitimin alındığını gösteren ayrı bir sınav sertifikası bulunmalıdır.
- b) IHT tarafından gerçekleştirilen kurum içi eğitim. Değerlendirme görevlisi bu eğitimin kanıtını sunmalıdır. Eğer kurum içi eğitimin bir parçasıysa, GRASP gereklilikleri ve sınav ve sınav sertifikası da dahil eğitimin tüm ders programı sunulmalıdır.

a) veya b) maddesinde, yeni GRASP değerlendirme görevlilerinin onaylanması için eğitim veya kurs süresi en az 8 saat olmalıdır. Süre ve içerik, bu gereklilik için sağlanan kanıt üzerinde belirtilecektir.

- b) Yukarıda bahsi geçen yeterliliklere sahip olmayan GLOBALG.A.P. onaylı kontrolörler ve denetçiler, GRASP değerlendirmesini, GLOBALG.A.P. onaylı kontrolör/denetçi olmayan bir sosyal kontrolörün desteği ile yürütebilir.

Sosyal kontrolörlerin, yeterliliklerine dair GLOBALG.A.P. onaylı CB'ye kanıt sunmaları gerekmektedir. Bunlar aşağıdakilerin tümünü içermelidir:

- Baş denetçi olarak, değerlendirmenin yapılacağı ülkede yürütülen işgücü sorunlarıyla ilgili en az 2 sosyal denetim
- GRASP değerlendirmesi sırasında değerlendirme görevlisi tarafından kontrol edilen GRASP gerekliliklerine yasal referans içeren bir belge sağlanır. Bu belge, IHT tarafından gözden geçirilip onaylanmalıdır.
- *Eğitilerde ve çalışanlara yönelik çalışma talimatlarında kullanılan ilgili ana dilde/çalışma dilinde "çalışma dili" becerileri.*

Sosyal kontrolörler için, GLOBALG.A.P. Veri Tabanına kayıt, CB kurum içi GRASP eğitimi, GRASP çevrimiçi eğitimi ve testi gereklilik olarak öngörülmemiştir.

CB'nin NIG olmayan çok sayıda ülke için başvuruda bulunması durumunda, her bir başvuru için ilgili kanıt sunulmalıdır.

6.3 Yeterlilik Kanıtlarının Saklanması

CB, GLOBALG.A.P. kontrolörleri ve denetçilerinin bilgi ve yeterliliğinin belgelerinin saklanması için bir prosedür uygulayacaktır.

a) Kayıtlar

- i. Tüm GRASP değerlendirme sorumluları için yeterlilik ve eğitimlerin kayıtları saklanmalıdır.
- ii. GLOBALG.A.P. tarafından sunulan ve tamamlanan eğitimlerin, çevrimiçi eğitimlerin ve geçilen sınavların kayıtları saklanmalıdır.

- b) Kurum içi eğitimcinin sunduğu eğitim
 - i. Değerlendirme görevlileri, yaklaşımda doğruluğu sağlamak ve GRASP Kontrol Noktalarının yorumlanmasını sağlamak üzere eğitim ve değerlendirmeden geçmelidir.
- c) GRASP Çevrimiçi Eğitim güncellemelerinin tamamlanması (mümkün olduğunca kısa süre içinde).
- d) CB, uyumluluğu doğrulamak için en az 4 yılda bir GRASP değerlendirme görevlilerinin her biri için bir GRASP şahit denetimi veya yeniden denetimi gerçekleştirilecektir.
- e) GRASP değerlendirme görevlilerinin sosyal uygulamada risk değerlendirmesi ile ilgili gelişmeler (ör. NIG'ler), sorunlar ve mevzuat değişiklikleri konusunda bilgi ve farkındalık sahibi olduğunu gösterecek sistemler mevcut olmalıdır.

6.4 Kurum İçi Eğitim

GRASP değerlendirmesi öncesinde, CB'lerin tüm GRASP değerlendirme görevlilerinin yeterliliklerinin sağlanması ve idame ettirilmesinden sorumlu bir kurum içi GRASP eğitimcine ihtiyacı olacaktır.

- a) GRASP ile ilgili olarak halihazırda çalışmalar yürütmekte olan CB'ler, geçmişte GRASP değerlendirme görevlisi gerekliliklerini karşılamış olan bir GRASP değerlendirme görevlisinin adını GLOBALG.A.P. Sekreterliğine bildirmelidir. GRASP değerlendirmelerine yeni başlayacak olan CB'ler, bir günlük kurum içi eğitimcine katılacak olan bir kişi belirtmelidir. Bu, kurum içi eğitimciler için sunulan bir ilave eğitimdir; bu kişiler, yukarıda 6. maddede tanımlanan şekilde GRASP değerlendirme görevlileri için geçerli diğer maddeleri de yerine getirmelidir.
- b) CB'nin ilk kurum içi eğitimcisi, GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından onaylanır.

6.4.1 Temel Görevler

- a) Temel personelin, GRASP Genel Kurallarına uyum ile ilgili gelişmeler, sorunlar ve mevzuat değişiklikleri konusunda bilgi ve farkındalık sahibi olduğunu gösterecek bir sistem belirlemek.
- b) GRASP değerlendirme görevlilerinin yeterlilik güncellemelerinin Çevrimiçi Eğitim güncellemeleri ve/veya normatif belge, GRASP NIG güncellemeleri ve mevzuat değişikliklerinden hemen sonra gerçekleştirilmesini sağlamak.
- c) GRASP değerlendirme görevlisine onay verilmeden önce en az bir GRASP Seçenek 1/3 üretici veya Seçenek 2/4 üretici grubu üyesi ve 1 Seçenek 2/4 KYS denetimine şahitlik edilmesi.

6.5 Kurum İçi Üretici Grubu Denetçisi Yeterlilikleri

- a) Denetçiler, yeterlilik ve deneyimlerini gösteren deliller üretici grubu tarafından gerçeklere dayalı delillerle (aşağıda açıklanan şekilde) doğrulandığında, GRASP denetimi gerçekleştirebilecektir. GLOBALG.A.P. CB'si kurum dışı KYS denetimi sırasında aşağıdaki gibi belirlene gerekliliklere uyumu denetleyecektir.
- b) İlgili CB, üretici grubunun kurum içi denetçilerinin eksiksiz ve güncel bir listesini oluşturacaktır. Kurum içi denetçilerin yeterliliklerinin kurum işi denetimleri sırasında CB'ler tarafından onaylanması gerekmektedir.

6.5.1 Kurum İçi Üretici Grubu Denetçileri İçin Beceri ve Yeterlilikler

- a) Denetimlerin temel ilkelerini belirleyen bir günlük uygulamalı denetim eğitimi.
- b) Yasal işgücü düzenlemeleri hakkında bilgi ve/veya bunlara erişim.
- c) İlgili ülkenin GRASP NIG'i hakkında (açığa çıkar çıkmaz) bilgi edinme.
- d) İlgili yerel dilde/çalışma dilinde "çalışma dili" becerileri.

7 GRASP UYGUNLUK SİSTEMİ

7.1 GRASP Eklentisinin Veri Tabanı Kaydı

- a) GLOBALG.A.P. Veri Tabanında ilk adım GRASP Eklentisi kayıdır. Bu, mevcut durumda geçerli olan GRASP Eklenti düzeninin seçilmesi, GRASP "ürününün" bu düzen altında kaydedilmesi ve kabul edilmesi ve başvuru yapan şirketle sözleşmeli olarak çalışan kişi sayısının kaydedilmesini içerir. Bu prosedür, GLOBALG.A.P. Veri Tabanında Seçenek 1/3 tekil üreticileri, Seçenek 2/4 üretici grupları ve Seçenek 2/4'ye üretim grubu üyesi olarak katılan her bir üretici için doldurulacaktır. Tüm ilgili özellikler için lütfen bkz. 3. *Başvuru Seçenekleri* ve 9.2. *Tanımlar*.

7.2 GRASP Değerlendirme Sonuçları

GRASP Eklentisi, bir puanlandırma sistemine dayalı farklı uygunluk seviyelerinden oluşur. Her bir kontrol noktasının uygunluk seviyesi, GRASP Kontrol Listesinde bunlara karşılı gelen alt kontrol maddelerinin yanıtlarına göre hesaplanır. Bir alt kontrol maddesi ile uyum %100, uyumsuzluk ise %0 puan anlamına gelir. Daha sonra, genel uygunluk seviyesi, her bir kontrol noktasının değerlendirme sonuçlarına göre hesaplanır; bu noktada uygulanabilir olan tüm kontrol noktaları hesaba katılır. Genel değerlendirme sonucu, üreticinin/üretici grubunun GRASP uygunluk seviyesini gösterir.

- a) GRASP Değerlendirmesinin sonuçları yalnızca geçerli bir GLOBALG.A.P. birincil üretim ya da eşdeğer bir düzen/AMC sertifikası mevcut olduğunda GLOBALG.A.P. Veri Tabanında görüntülenir.
- b) Her bir kontrol noktasında uygunluk ve GRASP değerlendirmesinde genel uygunluk için genel olarak 5 derecelik bir değerlendirme sunulmuştur:
- Tamamen uyumlu
 - İyileştirme gerekiyor
 - Uyumlu değil ancak bazı adımlar atılmış
 - Uyumlu değil
 - Geçerli olmayan

Uygunluk seviyeleri, aşağıdaki tabloya göre hesaplanır:

Değerlendirme sonucu		Uygunluk Seviyesi
başlangıç	bitiş	
> %99	%100	Tamamen uyumlu
> %66	≤ %99	İyileştirme gerekiyor
> %32	≤ %66	Uyumlu değil ancak bazı adımlar atılmış
%0	≤ %32	Uyumlu değil

GRASP değerlendirmesinde genel uygunluk seviyesi olarak "Tamamen uyumlu" seviyesine yalnızca uygulanabilir tüm kontrol noktaları "Tamamen uyumlu" olarak işaretlendiğinde ulaşılabilir.

Genel uygunluk seviyesi olarak "İyileştirme gerekiyor" seviyesine herhangi bir kontrol noktası "Uyumlu değil ancak bazı adımlar atılmış" ya da "Uyumlu değil" olarak işaretlenmediğinde ulaşılabilir. Bir veya daha fazla kontrol noktası "Uyumlu değil ancak bazı adımlar atılmış" veya "Uyumlu değil" olarak işaretlendiğinde, "İyileştirme gerekiyor" sonucu otomatik olarak "Uyumlu değil ancak bazı adımlar atılmış" seviyesine düşürülecektir.

Üretici grubunun GRASP sonucu, kurum dışı değerlendirme ile kalite yönetimi sisteminin etkinliğinin değerlendirilmesi ve urum dışı kontrolden elde edilen sonuçların özetinden otomatik olarak hesaplanır.

Seçenek 2/4 kontrol listesindeki son kontrol listesi sorusu olan KYS sorusu yalnızca "Tamamen uyumlu" veya "Uyumlu değil" olabilir. Genel uygunluk seviyesinde KYS sorusuna "Uyumlu değil" cevabı verilmesi halinde genel uygunluk seviyesi "Uyumlu değil" seviyesine düşürülecektir.

7.3 Düzeltici faaliyetler

Değerlendirme sonuçları, düzeltici faaliyetler uygulamaya konmadan *önce* de GLOBAL G.A.P. Veri Tabanına yüklenebilir; bu durum, üreticilerin kararlarına ve/veya GRASP Gözlemci gerekliliklerine bağlıdır. Sonucun nihai değerlendirmesi, düzeltici faaliyetlere dair deliller sunulduktan sonra yeniden karşıya yüklenebilir.

Ayrıca, yalnızca sonraki GRASP değerlendirmesi için aynı üretim döneminde düzeltilemeyecek uyumsuzluklar olabilir. Bu durumda, GRASP değerlendirmesi sonucu uyumsuzluklar ve senaryoyu açıklayan ilgili yorumlarla karşıya yüklenir.

Düzeltilici faaliyetlerin gerekli olması ve düzeltici faaliyetin yerine getirilemeyecek olması durumunda, aşağıda ayrıntıları verilen şekilde GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinde belirtilen zaman aralığı belirlenir. Değerlendirme raporu, düzeltici faaliyetlerin uygulanıp uygulanmadığına bağlı olmaksızın, düzeltici faaliyetler için belirlenen süre dolduktan sonra yüklenmelidir.

7.3.1 İlk GRASP Değerlendirmesi

Uyumsuzluk durumunda, üreticiye nihai değerlendirme sonuçları GLOBALG.A.P. Veri Tabanına eklenmeden önce durumu iyileştirmek üzere düzeltici faaliyetleri uygulaması için üç ay süre (üretici ve CB'nin üzerinde anlaşmaya vardığı takdirde daha az da olabilir) tanınacaktır. CB, beklemekte olan uygunsuzlukların giderilmesinden itibaren azami 28 takvim günü içinde GRASP Kontrol Listesini karşıya yükleyecektir.

7.3.2 Sonraki GRASP Değerlendirmesi

Uyumsuzluk durumunda, üreticiye nihai değerlendirme sonuçları GLOBALG.A.P. Veri Tabanına eklenmeden önce durumu iyileştirmek üzere düzeltici faaliyetleri uygulaması için 28 gün süre (üretici ve CB'nin üzerinde anlaşmaya vardığı takdirde daha az da olabilir) tanınacaktır.

Uyumsuzluklar düzeltildikten sonra, düzeltilen GRASP Kontrol Listesi GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklenecektir. CB, beklemekte olan uygunsuzlukların giderilmesinden itibaren azami 28 takvim günü içinde GRASP Kontrol Listesini karşıya yükleyecektir.

Uyumsuzlukların *düzeltilmemesi* halinde, GRASP Kontrol listesi, tüm uygunsuzluklar, uygulanmayan düzenleyici faaliyetler ve ilgili yorumlarla birlikte GLOBALG.A.P. Veri Tabanına yüklenecektir. Bu, CB tarafından üreticiye/üretici grubuna da Değerlendirme Kanıtı olarak gönderilecek nihai değerlendirme raporu olacaktır.

7.3.3 Habersiz Takip Denetimleri

GRASP Eklenti programı, üreticilere habersiz takip denetimleri yapılmasını gerektirmez.

7.4 GRASP ile Uyumsuzluk ile İlgili İptal

- a) GRASP'in iptal edilebileceği durumlar şunlardır:
 - i. CB'nin GRASP.A.P. gerekliliklerine uygunlukla ilgili dolandırıcılık ve/veya güven eksikliğine dair kanıt bulması
veya
 - ii. Sözleşmeye uyulmaması.
CB, tespit edilen ciddi dolandırıcılık veya yasal gereklilik ihlallerini/suçları yetkili yerel/ulusal mercilere bildirebilir.
- b) Sözleşmenin iptali, GRASP Değerlendirme Kanıtı ya da GRASP Eklentisi ile ilgili herhangi bir aygıt veya dokümanın kullanımının tamamen yasaklanması ile sonuçlanır (tüm ürünler, tüm tesisler).
- c) İptal yaptırımına maruz kalmış üreticiler, iptal tarihini takip eden 12 aylık dönemde GRASP Eklentisi değerlendirmesine kabul edilmeyecektir.

- d) Bu durumda, askıya alma yaptırımının nedenine bağlı olarak, temel GLOBALG.A.P. birincil üretim denetimi de durumdan etkilenir.

7.5 Bildirim ve İtirazlar

Üretici ya bildirilen uygunsuzluğu gidermeli ya da itiraz nedenlerini açıklayarak, uygunsuzluğa ilişkin yazılı olarak CB'ye itirazda bulunmalıdır.

7.6 Sertifikasyon Kuruluşlarına Yaptırım Uygulama

GLOBALG.A.P.; GLOBALG.A.P. ve CB arasında imzalanmış Sertifikasyon ve Lisans Sözleşmesi madde veya prosedürlerine uyulmadığına dair kanıt bulunması durumunda, CB'lere yaptırım uygulama hakkını saklı tutar.

7.6.1 Karşıya Yüklenmeyen GRASP Raporu

GRASP Genel Kuralları gereğince rapor, düzeltici faaliyetler için belirlenen süre dolduktan sonraki en geç 28 gün içinde karşıya yüklenmelidir (ilk değerlendirmeden sonraki 3 ay veya sonraki değerlendirmeden sonraki 28 gün içinde). Bir CB'nin bu kurala uymaması (GRASP Kontrol Listesini bu zaman diliminden sonra yüklemesi) durumunda, GLOBALG.A.P. Sekreterliği CB'ye her bir GGN için 150 Avro ceza vermelidir. Bu uygunsuzluk da CB'nin KPI'sine dahil edilir.

7.6.2 6.2.2'ye Referans ile birlikte Ön Onaysız Yürütülen GRASP Değerlendirmesi

Bir GRASP değerlendirme uzmanı NIG olmayan bir ülkede resmi başvuru prosedürü ile onay almadan bir GRASP değerlendirmesi gerçekleştirmişse, aşağıdaki yaptırımlar geçerlidir:

- GRASP değerlendirmesi geçersizdir ve iptal edilir.
- GLOBALG.A.P. Sekreterliği CB'ye 500 Avro ceza vermelidir.
- CB, GRASP Genel Kuralları sürüm 1.3-1-i, Bölüm 6.2.2'ye uygun olarak bir NIG içermeyen GRASP değerlendirmeleri için her zamanki başvuru formunu göndermelidir.
- Şirket yeniden değerlendirilmeli ve veri tabanı buna göre güncellenmelidir.
- Vaka, CB KPI'ye dahil edilir.

7.7 Değerlendirme Kanıtı ve Denetim Döngüsü

- a) Değerlendirme Kanıtı, yalnızca üreticinin bir GLOBALG.A.P. ya da eşdeğer düzen/AMC için geçerli bir sertifikası olduğunda sunulabilir.
- b) Bir Değerlendirme Kanıtı, bir kurumdan diğerine aktarılamaz.
- c) Denetim onay döngüsü, açıklanan kapsama göre herhangi bir yaptırıma ve uzatmalara da tabi olup 12 aydır.

7.7.1 Değerlendirme Kanıtı Bilgileri

- a) CB tarafından sunulan Değerlendirme Kanıtı, ilgili şablona uygun olmalıdır.
- b) Değerlendirme Tarihi: CB'nin üreticiyi değerlendirdiği tarih. Uyumsuzlukların tespit edilmesi durumunda da aynı tarih girilir.
- c) Geçerlilik başlangıcı:
 - i. İlk Denetim: Geçerlilik başlangıcı, değerlendirme tarihidir.
 - ii. Sonraki Denetimler: Geçerlilik tarihi GLOBALG.A.P. Standardı veya eşdeğer düzen/AMC sertifikasının uygulamaya konma tarihine bağlıdır.
- d) Geçerlilik sonu:
 - i. Tarih her zaman GLOBALG.A.P. Standardı veya eşdeğer düzen/AMC sertifikasının uygulamaya konma tarihine bağlıdır.

7.7.2 Değerlendirme Kanıtının Saklanması

Üreticinin GRASP Eklentisine kaydı, sona erme tarihi *öncesinde* CB tarafından yeniden onaylanmalıdır.

7.8 Sertifikasyon Bütünleştirme Programı (CIPRO)

2015 yılından itibaren GRASP, GLOBALG.A.P. Bütünleştirme Programına (IPRO) dahil edilmiştir. Sertifikasyon Bütünleştirme Programı (CIPRO) risk tabanlıdır ve iki tür değerlendirmeden oluşur:

- CB belgelendirme performansını kontrol etmek için yürütülen ofis değerlendirmeleri
- CB değerlendirme performansının kontrolü için Üretici değerlendirmeleri veya şahit CB değerlendirmeleri

7.8.1 Bütünleştirme Programı

GRASP Bütünleştirme Programı için mevcut durumda geçerli olan GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinde Bütünleştirme Programı için belirlenmiş olan kuralların aynıları geçerlidir.

8 KARAR VERME/YÖNETİŞİM

GRASP kapsamında verilen kararlar, GLOBALG.A.P. Kurulunun nihai sorumluluğu kapsamındadır. Seçilen GRASP Teknik Komitesi, GRASP CPCC'leri, NIG'ler ve diğer tüm GRASP Araçları ile ilgili tüm teknik sorunlardan sorumludur. Daha fazla ayrıntı için, GRASP Teknik Komitesinin Referans koşullarına başvurun.

9 KISALTMALAR VE TERİMLERİN AÇIKLAMALARI

9.1 Kısaltmalar

Bu kısaltmalar bu belge ve diğer tüm GRASP ile ilgili belgeler için geçerlidir:

GRASP	GLOBLAG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi
AMC	Onaylanan Değiştirilmiş Kontrol Listesi
SK (CB)	Sertifikasyon Kuruluşu
CC	Uygunluk Kriterleri
CL	Kontrol listesi
CoC	Gözetim Zinciri
CP	Kontrol Noktası
CPCC	Kontrol Noktaları ve Uygunluk Kriterleri
SSS	Sık Sorulan Sorular
GLN	Global Konum Numarası
GGN	GLOBALG.A.P. Numarası
GR	Genel Yönetmelikler; GRASP Genel Kuralları
IHT	Kurum İçi Eğitim
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
NIG	Ulusal Yorumlama Kılavuzu
NTWG	Ulusal Teknik Çalışma Grubu
PHU	Ürün İşleme Birimi
KYS	Kalite Yönetim Sistemi
SHC	Paydaş Komitesi

9.2 Tanımlamalar

GRASP Modülü uygulamaları için aşağıdaki terimler aşağıdaki gibi tanımlanır. Bu tanımlamalar bu belge ve diğer tüm GRASP ile ilgili belgeler için geçerlidir:

Çekirdek Aile Bireyleri: Çekirdek aile bireyleri, üretici ile doğrudan kan bağı bulunan (bu durum istihdam edilen yöneticiler için geçerli değildir) ve üretici ile aynı evde yaşayan akrabalar olarak tanımlanır. Bu terim ebeveynleri, eşleri, kız/erkek kardeşleri ve çocukları içerebilir ancak teyzeleri/amcaları, kuzenleri veya diğer akrabaları içeremez.

Çalışan: Çalışanlar, bir üreticiye sağladıkları tarımsal üretim hizmetleri ve üretim ile ilgili hizmetler (ör. çalışanlar için yemek hazırlayan personel) için ücret alır. Bu devamlı, gündelik ve sezonluk işçilerin yanı sıra ürünü işleme alan çıraklar ve alt yüklenicileri de (kiralık iş) içerir. Üreticinin çekirdek aile bireyleri hariç tutulabilir. Üreticilerin yılın herhangi bir döneminde çalışan istihdam etmemesi durumunda, çalışanların uygun bir beyan sağlamaları gerekir; bu durumda GRASP geçersiz olacaktır.

Çalışan Temsilcisi: Bir çalışan temsilcisi, çalışanlar arasındaki diyaloga ek olarak çalışanlar ve yönetim arasındaki iletişimi kolaylaştırır. Çiftlikteki sorunlar ile kolaylıkla ilgilenilebilir, bu sorunlar rahatça tartışılabilir ve çözüme kavuşturulabilir. Dahası çalışan kurulu ya da çalışan temsilcisi/temsilcileri, çakışma durumunda aracı görevi görebilir. Çalışan temsilcileriyle yapılan anlaşmalar, koşulların pazarlığını çalışan temsilcileri yaptığından genellikle işgücü tarafından iyi karşılanacaktır. **Çalışan temsilcilerinin işgücünün bir parçası olması gerekir; bu kişilerin yönetimin bir parçası olması halinde kontrol noktasına uygun davranılmamış olacaktır.**

Sertifikasyon kuruluşları, bu belgeyi kontrolörlere, çalışanlara ve müşterilere dağıtabilir ve bu belgeyi GLOBALG.A.P. web sitesine ve CB extranet'e yükleme özgürlüğüne sahiptir.

(Şirket) Yönetimi: "Yönetim" ifadesi, üretimden sorumlu kişi veya kişiler ile çalışanları ifade eder. Üretici, yönetimde çalışacak kişileri istihdam etmiş olabilir; bu durumda bu kişiler normal çalışan muamelesi görecektir.

Üretici: Üretimin sahibi tescilli bir tüzel kişiliğe sahip, GRASP kapsamı ile ilgili (GLOBALG.A.P. Standardına göre sertifika almış) çiftlik işletmesinin sattığı ürünler konusunda yasal sorumluluğu bulunan bir kişi (birey) ya da işletmedir (bireysel veya üretici grubu). A GLOBALG.A.P. Numarası (GGN), güncel GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinde belirtilen şekliyle, her üreticiyi ayrı ayrı tanımlar. Bir üretici, güncel GLOBALG.A.P. Genel Yönetmelikleri ve bu GRASP Genel Kurallarında belirlenen uygulama prosedürünü izleyerek GLOBALG.A.P. birincil üretim denetimi ile birlikte GRASP başvurusunda bulunabilir.

Alt yükleniciler: Herhangi bir sınıftan alt yüklenici: GLOBALG.A.P. Genel Yönetmelikler sürüm 5.2 ve sürüm 5.3-GFS Bölüm I, Ek I.4 Tanımlar kapsamında verilen "alt yüklenici" tanımına göre GRASP alt yüklenicileri; Entegre Çiftlik Güvencesi (IFA) standardıyla doğrudan ya da dolaylı biçimde ilişkili olarak, üretici ile sözleşme çerçevesinde belirli çiftlik işlerini gerçekleştirmek üzere işçiliği, ekipmanı ve/veya malzemeleri üstlenen tüzel kişilerdir. Doğrudan ilişkili faaliyetlere örnekler meyvelerin ilaçlanması ve toplanmasını içerirken; dolaylı olarak ilişkili faaliyetler işçiler için yemek pişiren mutfak personeli olabilir.

Kontrol Noktalarının değerlendirilmesi ile ilgili daha fazla ayrıntı için GRASP SSS belgesine başvurulabilir.

Ek I: GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının Geliştirilmesi Konusunda Referans Şartları

Bu Referans Şartlarının amacı, GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının geliştirilmesi ve düzenli olarak güncellenmesine dair sorumluluğun üstlenilmesini ve prosedürün şeffaştırılmasını sağlamaktır. Bu belge, [GLOBALG.A.P. Sekreterliğine](#) gönderilmelidir.

1. Önsöz

- GRASP, GLOBALG.A.P. birincil üretiminin veya eşdeğer düzen/AMC sertifikasının sunulabileceği her ülkede kullanılabilir.
- GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzları (NIG'ler) bir gerekliliktir.
- NIG'lerin bulunmadığı ülkelerde, GRASP'ın kullanılmasına dair, GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından değerlendirilmesi ve Sertifikasyon Kuruluşları tarafından takip edilmesi gereken ilave gereklilikler mevcuttur. Bu gereklilikler, GRASP Genel Kuralları Bölüm 4.4.3 ve 6.2.2'de açıklanmaktadır.
- NIG'lerin geliştirilmekte olduğu durumlarda:
 - GRASP NIG'leri, ilgili yasal çerçevede bunları uygulama ve değerlendirme görevlilerine kılavuzluk sağlar.
 - GRASP NIG'leri, ilgili ve bilgili yerel paydaşlardan oluşan bir grup tarafından tartışılmalı ve desteklenmelidir.
 - Bu grup, aktif olmalı ve NIG'leri sahiplenmelidir.
 - Grup veya grup tarafından görevlendirilen bilgilendirilmiş bir kişi (ör. Ulusal Teknik Çalışma Grubu (NTWG), GLOBALG.A.P. üyesi) NIG'leri gözden geçirecektir.

2. Sorumluluklar

GLOBALG.A.P. NTWG'nin bulunduğu ülkelerde, bu çalışma grubu, GRASP NIG'lerinin geliştirilmesinden sorumlu olmalıdır. GLOBALG.A.P. NTWG'nin bulunmadığı veya NTWG'nin GRASP NIG'lerini geliştirmeyi planlamadığı durumlarda, Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının geliştirilmesi ve düzenli olarak güncellenmesine dair sorumluluk, geliştirme sürecinden sorumlu olmak için gönüllü olan bir GLOBALG.A.P. üye şirketine aittir (ör. GLOBALG.A.P. nihai onaylı CB'si, bir tedarikçi). GLOBALG.A.P. gerekli olduğunda, Ulusal Yorumlama Kılavuzunu dilediği zaman değiştirme, güncelleme veya geri çekme hakkını saklı tutmaktadır.

Kılavuzların geliştirilmesi ve onay sırasında tanımlanan asgari prosedür izlenmelidir (bkz. madde 3). Bu prosedürün ana amacı, ilgili yerel paydaşları sürece dahil etmek ve geliştirme sürecinin şeffaflığını sağlamaktır. GLOBALG.A.P. Sekreterliği, GRASP SHC ile birlikte GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının geliştirilme sürecinde bu prosedürün izlenip izlenmediğini değerlendirecektir. GRASP Gözlemcileri ve GRASP SHC tarafından genel bir danışmanlık sunulması ve NTWG ya da sorumlu grubun bunu nihai hale getirmesinin ardından GLOBALG.A.P. Sekreterliği belgeyi GLOBALG.A.P. web sitesinde yayınlayacaktır.

3. GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının Onay Prosedürü

3.1 GLOBALG.A.P. Sekreterliği ve Proje Planlaması Bilgileri

GLOBALG.A.P. Sekreterliği, GRASP NIG'lerinin geliştirilme planı hakkında bilgilendirilmelidir. Başvuru sahibi, planlanan geliştirme sürecini özetleyen bir proje planını GLOBALG.A.P.'a sunmalıdır. GLOBALG.A.P. Sekreterliğinin önerilen süreci kabul etmesi gerekmektedir ve bu süreci uyarılama hakkını saklı tutmaktadır. GLOBALG.A.P. Sekreterliği, GRASP SHC'yi NIG'lerin geliştirilmesi hakkındaki tüm planlar konusunda bilgilendirecektir.

3.2 Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının Taslak Sürümünün Hazırlanması

Yerel işgücü kanunu uzmanı (uzmanlarından oluşan grup), yorumlama kılavuzlarının ilk sürümüne dair bir taslak sunacak ve gereken durumlarda, 13 kontrol noktasının her biri için yerel yorumlamalar sunacaktır. Bu yorumlamalar, uygulama konusunda örnek *sunmamalı*, bunun yerine uygulanabilir düzenlemeleri veya toplu iş sözleşmelerini (ör. asgari ücret, kaynaklara bağlantılar) bir araya getirerek açıklamalıdır. TASLAK NIG'ler yerel paydaş atölyesinde tartışılmadan önce GLOBALG.A.P. Sekreterliği ile paylaşılmalıdır.

3.3 Paydaş Danışmanlığı

Bu TASLAK NIG'ler daha sonra yerel paydaşları temsil eden bir grupla paylaşılmalı ve tartışılmalıdır. Paydaşlar, mümkün olan durumlarda aşağıdaki ilgi gruplarının temsilcilerini içermelidir:

- Sivil toplum: ör. tüketici kuruluşları, sivil toplum örgütleri
- İlgili işçi sendikaları (yerel, bölgesel, farklı sektörler)
- (Yerel) hükümet temsilcileri/kamu sektörü
- Üreticiler, üretici kuruluşları, ihracat kuruluşları
- GLOBALG.A.P. Perakende ve Gıda Hizmetleri üyeleri
- Diğer

Paydaş danışmanlığının amacı, paydaşların belge üzerinde fikir birliğine varmasını ve belgeye onaylamasını sağlamaktır. Paydaş danışmanlığı, eğitmen destekli bir günlük bir atölyede gerçekleştirilmelidir. Atölye ve sonuçları bir rapor ile belgelendirilmeli ve tüm atölye katılımcıları ile paylaşılmalıdır.

Makul nedenlerle, fiziksel olarak paydaşların yuvarlak masa toplantısı yapması mümkün olmadığında (GLOBALG.A.P. Sekreterliğine delil sunulmalıdır) yazılı iletişim yoluyla danışmanlık sunulabilir. Bu durumda, süreci başlatan taraf sürecin tüm ilgili paydaşlara şeffaflığını sağlayacaktır. Alınan tüm yorumlar, dosyalanmalı ve talep üzerine kullanıma hazır olarak sunulmalıdır. Yukarıda sıralanan ana ilgi gruplarından Ulusal Yorumlama Kılavuzları hakkında geri bildirim sağlamaları istenecektir.

3.4 GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzlarının Yayınlanması

Revize edilen GRASP NIG'leri, GLOBALG.A.P. Sekreterliğine iletilmelidir. Bir ila üçüncü adımların belgeleri erişime açık olmalıdır. Yorumlar İngilizce'ye çevrilmelidir. GLOBALG.A.P. Sekreterliği, geliştirilen NIG'leri GRASP Paydaş Komitesine ve kamuya danışma amaçlı olarak tüm GRASP Gözlemcilerine geri bildirim için iletmelidir. Üç haftalık bir danışmanlık dönemi sonrasında, GLOBALG.A.P. Sekreterliği alınan tüm yorumları, geliştirme sürecine müdahil olan paydaş grubuna/sorumlu kişiye göndermelidir. Belge üzerinde herhangi bir düzeltme/değişiklik yapıldıktan sonra GLOBALG.A.P. Sekreterliği bu belgeyi nihai hale getirecek ve GLOBALG.A.P. web sitesinde yayınlacaktır. Tüm üyeler ve CB'ler, GRASP Modülünün ilgili ülkedeki değerlendirilen NIG'ler konusunda bilgilendirilecektir.

3.5 Belgenin Geçerliliği/Güncelliği

GRASP NIG'lerinin maksimum geçerlilik süresi 4 yıldır. Bu belgelerin, belgeyi geliştiren paydaş grubu tarafından yılda en az bir defa gözden geçirilmesi (ör. NTWG veya başka bir sorumlu kuruluş) gerekmektedir. NIG'lerin gözden geçirilme süreci, yerel paydaşları bilgilendirilmesi ve sürece dahil edilmesi sağlanarak belirli bir prosedürü izlemelidir. NIG'lerin standardın küresel bütünlüğüne aykırı bulunması durumunda, GLOBALG.A.P., NIG'leri ilgili paydaş grubuna danışarak geri çekme veya revize etme hakkını saklı tutmaktadır.

Bu belge ile GRASP Uluslararası Kılavuzlarının geliştirilmesi için yukarıda açıklanan Referans Koşullarını kabul ettiğimizi beyan ederiz:

Ülke için

Grup sorumlusu

Tarih/yer

İmza

Ek II: Verilerin Kullanılması

CB, aşağıdaki verileri kaydetmelidir ve GLOBALG.AP Veri tabanının buna göre güncellenmesi gerekir (güncel veritabanı kılavuzunda belirtildiği gibi).

- Şirket ve lokasyon bilgileri
- Şirket verilerinden sorumlu kişi(ler)
- Ürün bilgileri (çalışan sayısı)

Bu bilgiler, bir değişiklik olduğunda düzenli olarak güncellenmelidir. Bu bilgiler, bir sonraki sertifika döngüsünde ve/veya yeniden sertifikalandırma sürecinde en geç GRASP'ın bir ürün olarak yeniden kabulü esnasında güncellenmelidir.

Üretici veya üretici grubu tarafından aksinin belirtildiği durumlar haricinde, seviye a) otomatik olarak seçilir:

- a) GGN/GLN, kayıt no., düzen, sürüm, seçenek, CB, ürünler ve durum, ürün işleme beyanı, üretici sayısı (Seçenek 2/4'de), üretilen ülke ve varış ülkesi kamuya açık olarak sunulur.
- b) GLOBALG.A.P. üyeleri ve veri tabanına erişim yetkisi bulunan diğer sektör katılımcıları (GRASP Gözlemcileri) üretici veya üretici grubunun kuruluş adını, bulunduğu şehri ve posta kodunun yanı sıra aşağıdaki bilgileri içeren değerlendirme kanıtını görebilecektir:
 - GGN
 - CB Sicil no.
 - GRASP Modülü Sürümü
 - Sertifikalandırma seçeneği
 - Sertifikasyon Kuruluşu
 - Karşıya yükleme tarihi
 - Durum: "GRASP değerlendirmesi yapıldı"
 - Ürün işleme beyanı
 - GRASP kapsamındaki ürün başı üretici sayısı (Seçenek 2/4'de)
 - Seçenek 1/3-2/4: GRASP Uygunluk Seviyesi (genel ve kontrol noktası başına)
 - Ek I'deki açıklamalar ile Kontrol Noktası başına değerlendirme sonuçları
 - Seçenek 2/4 için: Ek II'deki gibi: Üreticilerin GGN'leri.
- c) Üreticinin veya üretici grubunun birlikte çalıştığı GLOBALG.A.P. ve CB, GLOBALG.A.P. Veri Tabanındaki tüm verileri kurum içi amaçlar ve yaptırım prosedürleri amacıyla kullanabilir.

Veri görünürlüğü seviyesi, CB'ye kayıt sırasında kaydedilmeli ve imzalanmalıdır. Üretici veya üretici grubu, verilerin sahibidir ve veri erişimi için hakların seviyesini belirlemekten ve bunlara izin vermekten sorumludur. Ancak verilerin sahibi, sorumluluğu diğer kullanıcılara aktarabilir (ör. güncel GLOBALG.A.P. Genel Yönetmeliklerinde açıklanan şekliyle CB üretici grubu).

Bu nedenle, bir CB ya da üretici grubu, veri tabanı kaydı hakkını üretici veya üretici grubunun yazılı haklara göre ataması durumunda, veri tabanı kaydı işlemlerini gerçekleştirebilir.

Ek III: GRASP Logosunun ve GRASP Değerlendirme Sonuçlarının Kullanılması için Kurallar

1. GRASP Logosu

GLOBALG.A.P., mavi renkli ve tüm renklerdeki "el" şeklindeki GRASP logosunun sahibidir

CB'nin şirketlerde/tesislerde GRASP logosunun doğru şekilde kullanıldığını doğrulaması beklenmektedir. Bu kuralların ihlal edilmesi yaptırımlara neden olabilir.

- i. GRASP değerlendirmesinden geçen üreticiler ve üretici grupları, GRASP logosunu işletmeler arası iletişimlerde kullanabilir.
- ii. GLOBALG.A.P. Perakendeci, Tedarikçi ve Ortak Üyeleri, GRASP logosunu tanıtım amaçlı baskılarda, broşürlerde, donanım ve elektronik ekran üzerinde ve işletmeler arası iletişimde kullanabilir.
- iii. GLOBALG.A.P. nihai onaylı sertifikasyon kuruluşları, GRASP logosunu tanıtım materyalinde doğrudan işletmeler arası iletişimde, GRASP faaliyetleri ile bağlantılı olarak ve hazırladıkları GRASP Değerlendirme Kanıtları üzerinde kullanabilir.
- iv. GRASP logosu, hiçbir zaman palet, ürün üzerinde, insani tüketim amaçlı tüketici ambalajında veya tek ürünler ile doğrudan bağlantılı satış noktasında görülmemelidir.
- v. GRASP logosu, hiçbir zaman promosyon ürünleri üzerinde, giyim materyalleri veya herhangi bir aksesuar üzerinde, kişisel çanta veya kişisel bakım ürünleri üzerinde ya da perakende mağaza hizmetlerinde asla kullanılmamalıdır.
- vi. GRASP logosu, her zaman GLOBALG.A.P. Sekreterliğinden tedarik edilmelidir.

2. GRASP Değerlendirme Sonuçları

- i. Yürütülen GRASP değerlendirmesi ve GLOBALG.A.P. ile GRASP onaylı CB tarafından yayınlanan Değerlendirme Kanıtı, üreticiye/şirkete GRASP değerlendirmesi durumunu ("değerlendirmeden geçti" veya "GRASP değerlendirmesinden geçti") uygunluk seviyesini ifade etmek için kullanma veya doldurulan GRASP Kontrol Listesini de içeren Değerlendirme Kanıtını tanıtım materyallerinde, broşürlerde ve web sitesi üzerinde ticari amaçla kullanma hakkı tanımaktadır.
- ii. GRASP değerlendirmesinden geçmiş üreticiler, GRASP Değerlendirme Kanıtını değiştiremez, tadil edemez veya tahrip edemez.
- iii. GRASP değerlendirmesi gerektiren GRASP Gözlemcileri, GRASP değerlendirmesi sonuçlarını her zaman GLOBALG.A.P. Veri Tabanında doğrulamalıdır. Değerlendirme Kanıtı, yalnızca veri tabanının da aynı değerlendirme verilerini ve kontrol listesi ayrıntılarını içerdiği durumlarda (geçerli bir GLOBALG.A.P. veya eşdeğer düzen/AMC belgesi ile birlikte) geçerli olacaktır.
- iv. Üreticilerin GRASP değerlendirmeleri ile bağlantılı olarak yayınlamak istediği tüm bilgiler, gözden geçirilmesi ve onaylanması için önceden GLOBALG.A.P. Sekreterliğine gönderilmelidir.

Ek IV: GLOBALG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi - Değerlendirme Kanıtı

CB Logosu

GN: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Üreticinin/üretici grubunun
sicil numarası (CB'den) xxxxxx

GLOBALG.A.P. SOSYAL UYGULAMADA RİSK DEĞERLENDİRMESİ (GRASP)

DEĞERLENDİRME KANITI
GRASP Genel Kurallar V1.3-1-i Haziran 2020
adlı belgeye göre

Seçenek X¹

Düzenlendiği kişi
Üretici Grubu "Pimiento del Sur"
Cadde, Yer, Ülke

Ek GRASP sonuçlarının (ve kapsam dahilindeki üretici grubu üyelerinin²) ayrıntılarını içermektedir.

Sertifikasyon Kuruluşu [Şirket Adı], bu kanıt belgesinde bahsi geçen üretici grubunun GLOBALG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi Sürüm 1.3, Temmuz 2015 kapsamında değerlendirildiğini beyan eder.

GRASP kapsamındaki GLOBALG.A.P. onaylı ürünler³

Ürünler ³	Değerlendirme numarası ⁴	Ürün işleme	Uzaktan değerlendirme	Çalışan görüşmesi	Kurum içi GRASP değerlendirilmesinden geçmiş üretici sayısı ⁵	Toplam üretici sayısı
Ürün 1	00012-ABCDE-0003	Evet	Hayır	Evet	10	10
Ürün 2	00034-FGHIJ-0003	Evet	Hayır	Evet	15	20
Toplam					20	25

Uzaktan değerlendirme⁹:

Çalışan görüşmesi⁹:

Genel uygunluk seviyesi:

KYS sonucu⁶:

Ayrıntılı değerlendirme sonucu:

Bu kanıtın gerçek durumu, <https://database.globalgap.org> adresinde sürekli olarak görüntülenecek durumdadır

Kontrol Noktası 1: Tamamen uyumlu.

Kontrol Noktası 2: Tamamen uyumlu.

Kontrol Noktası 3: İyileştirme gerekiyor.

Kontrol Noktası 4: Tamamen uyumlu.

Değerlendirme Tarihi: xx.xx.2015
Karşıya Yükleme Tarihi: xx.xx.2015
Geçerlilik Tarihi: xx.xx.2016 (GLOBALG.A.P. sertifikası geçerliliğine bağlıdır)

GLOBALG.A.P. Sosyal Uygulamada Risk Değerlendirmesi (GRASP)

GGN xxxxxxxxxxxxxxxx için EK 1 Kontrol listesi⁷

GGN xxxxxxxxxxxxxxxx için EK 2 Üretici Grubu Üyeleri⁸:

Ürün(ler) ³	GLOBALG.A.P. Numarası (GGN)	Şirket/üretici adı ve adresi
Ürün a	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	Üretici 1
Ürün no	xxxxxxxxxxxxxxxxxx	Üretici no

Notlar

Değerlendirme kanıtı İngilizce olmalıdır. Kanıtı ikinci bir dil ekleyebilirsiniz.

- Seçenek (1/3-2/4) her zaman değerlendirme kanıtı üzerinde görüntülenmelidir.
- İkinci kısımda belirtilen “ve GRASP kapsamındaki üretici grubu üyeleri” ifadesi yalnızca üretici grupları için geçerlidir.
- Ürünler yalnızca Seçenek 2/4 (üretici grubu) durumunda listelenebilir. Seçenek 1/3 durumunda, kanıt, ürüne özgü olmayacaktır.
- Değerlendirme Numarası, Belgelendirme Numarasına eşdeğer bir sayıdır. Değerlendirme Numarası, kağıt sertifika üzerine basılmalıdır. Her ürün ve sertifika döngüsü için, GLOBALG.A.P. Veri tabanındaki sertifika için referans kodudur. GLOBALG.A.P. Sertifika Numarası, sistemden otomatik olarak verilir ve 5 haneden, 5 harften ve bir son ekten oluşur (#####-ABCDE-#####). Belirlenmiş bir sertifika döngüsündeki sertifikada yapılan tüm değişiklikler son ekte ifade edilir.
- Kurum içi değerlendirmeden geçen tüm üretici grubu üyelerinin GLOBALG.A.P. Veri Tabanı tarafından kabul edilmesi gerekmektedir. Toplam kabul edilen üye sayısı burada yazdırılmalıdır.
- Yalnızca seçenek 2/4 üretici grupları ve Seçenek 1/3 KYS’li çoklu saha için geçerlidir.
- Doldurulan GRASP Kontrol Listesi Ek 1’de sunulmalıdır.
- Üretici grubu üyelerinin listesi, Ek 2’ye dahil edilmelidir. Seçenek 1/3 çoklu sahada tesisler listesi olacaktır.
- Yalnızca Seçenek 1/3 değerlendirmelerde görünür.

Ek V: GRASP Ülke Risk Sınıflaması Kavramı

GLOBALG.A.P. Sekreterliği, GRASP uygulamasının ana sistemi olarak ülke risk seviyeleri kavramını dahil etme kararı almıştır.

Açıklayıcı Önsöz

Şu ana kadar, ülkeye göre zirai iş riski seviyeleriyle doğrudan ilişkili olan tek bir ulusal skor, indeks veya sıralama şeklinde hiçbir referans noktası mevcut değildir. Bu nedenle GLOBALG.A.P., Dünya Bankası tarafından geliştirilen ve sürdürülen Dünya Yönetişim Göstergelerini (WGI) kullanarak ülke risk seviyelerini sınıflamaya karar vermiştir.

1. Dünya Bankasının Dünya Yönetişim Göstergeleri

WGI projesi, 200'ü aşkın ülke için kamuya açık veri kaynakları, STK'ler, uluslararası organizasyonlar, anket kurumları ve özel sektör firmaları analizi sonucu elde edilen yönetim göstergelerini raporlar. Bu verileri alır ve onları nicel değişkenlere dönüştürür, bu değişkenleri kümeleştirir ve ülke bazında analiz sağlar. Bu bağlamda; bu göstergeler, kurumlar ve ülkedeki yetkili, istikrarı, vatandaş katılımı ve yolsuzluğun yaygınlığı hakkında bilgiler sağlar. GLOBALG.A.P., ülkeleri 1'den 100'e nihai genel değerlendirme ile listeleyen nihai değerlendirme raporunu kullanacaktır.

İndeksin hesaplanması, değerlendirme raporu ve yöntemdeki değişiklikler hakkında daha fazla bilgi almak için, lütfen <https://info.worldbank.org/governance/wgi/> adresini ziyaret ediniz.

2. GLOBALG.A.P. Risk Seviyelerinin Tanımı

Ülkenin genel sıralamasına bağlı olarak, GLOBALG.A.P. ülkeleri üç farklı seviyede gruplandırmıştır: düşük riskli, orta riskli ve yüksek riskli ülkeler.

Her bir risk seviyesi için ilgili aralığın hesaplanmasında, aşağıdaki matematiksel yöntem uygulanmıştır: WGI'nin istatistiksel olarak normal biçimde dağıtıldığı varsayımı çerçevesinde, tüm göstergelerin ortalaması hesaplanmıştır.

Sonuç olarak, genel sıralama 50 olarak bulunmuştur. Sıralaması 0 ile 50 arasında olan ülkelerin, 50 ile 100 arasında olan ülkelere göre daha riskli olduğu varsayılmaktadır. (Daha düşük dereceler WGI ile tanımlandığı şekliyle daha az yönetim anlamına gelir). Daha az riskli ülkelerin (sıralaması 60 ile 100 arasında olan ülkeler) ortalama sıralaması hesaplanmıştır. Sonuç olarak, genel sıralama 80 olarak bulunmuştur.

Bu ortalamalar temel alınarak, her bir risk düzeyine sıralamada bir aralık atanmıştır: 0 ile 49 arasındaki sıralamalar yüksek riskli, 50 ile 79 arasındaki sıralamalar orta riskli ve 80 ile 100 arasındaki sıralamalar düşük riskli kabul edilmektedir. Bu nedenle, her bir aralıktaki ülkelere ilgili risk seviyesi atanır.

Risk seviyesiyle birlikte ülkelerin güncel listesi GLOBALG.A.P. GRASP [websitesinde](#) yer almaktadır.

3. Genel

GRASP Ülke Risk Sınıflaması (GRASP CRC) GRASP konseptindeki mevcut ve gelecek değişiklikler için ana referans doküman işlevi görecektir. Her zaman bu dokümana başvurulacaktır.

- GRASP Ülke Risk Sınıflaması, Dünya Bankası tarafından geliştirilen en son **Dünya Yönetişim Göstergelerini (WGI)** temel alacaktır (bu belgenin başındaki Açıklayıcı Önsöze ve 1. bölüme bakın).
- WGI'deki bazı konuların kapsamının sınırlı olması nedeniyle, GRASP Teknik Komitesi GLOBALG.A.P. Sekreterliğine GRASP CRC'yi tamamlamak için başka bilgi kaynaklarından faydalanmasını tavsiye edecektir.
- GRASP CRC** kullanımı, dünya çapında GRASP değerlendirmesi gerçekleştiren değerlendirme görevlileri ve CB'ler için zorunludur.

3.1 Uygulama

GRASP CRC, ülkeleri üç farklı kategoride sınıflandıracaktır:

- Yüksek riskli ülkeler:** WGI sıralaması 0 ile 49 arasında olan ülkeler
- Orta riskli ülkeler:** WGI sıralaması 50 ile 79 arasında olan ülkeler
- Düşük riskli ülkeler:** WGI sıralaması 80 ile 100 arasında olan ülkeler

3.2 Yayınlama

- GRASP CRC, her yıl GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından en son WGI yayını temel alınarak gözden geçirilecektir.
- Revizyon sonrası, GRASP CRC tüm CB'lere uygun zamanda GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından iletilecektir.
- GRASP CRC sonucu ortaya çıkan **kuralların** belirli bir çiftlik, coğrafi bölge veya ülkeye **tatbiki**, GRASP Teknik Komitesinin önerisiyle GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından değiştirilebilir.

4. Değerlendirme Metodolojisi

GRASP değerlendirme görevlileri, GRASP değerlendirmeleri boyunca uygunluk kanıtı toplamak için aşağıdaki değerlendirme yöntemlerini kullanmalıdır: görüşmeler, belge incelemesi ve görsel inceleme. Görüşmeler, yönetim veya temsilcisi/temsilcileri, çalışanların temsilcisi/temsilcileri, çiftlikte çalışıyorsa ve değerlendirme sırasında orada bulunuyorsa sendika temsilcisi/temsilcileri ve değerlendirme sırasında orada bulunan çalışanların bir örnek grubu ile yapılmalıdır.

4.1 Ülke Risk Sınıflamasına göre Değerlendirme Metodolojisi ve Çalışanların Hazır Bulunması

Kanıt toplama yöntemi, bu belgede belirtilen kuralları izlemelidir. Bu kurallara uyulmaması, güncel GLOBALG.A.P. Genel Yönetmelikleri v5.2 Bölüm III, 8 "Sertifikasyon Kuruluşu Yaptırımları" kısmında belirtilen yaptırımlara yol açacaktır.

Ülke risk profili kurallarının uygulanması, aşağıdaki durumlarda GRASP değerlendirmesi gününde çalışanların hazır bulunmasını gerektirir:

- Düşük riskli ülke:** *Yalnızca* görüşmeler üretici tarafından talep edilmişse çalışanların çiftlikte bulunmasını gerektirir
- Orta riskli ülke:** Çalışanların çiftlikte bulunmasını gerektirir
- Yüksek riskli ülke:** Çalışanların çiftlikte bulunmasını gerektirir

Üç kategoriye yerleştirilen ülkelerin listesi, GLOBALG.A.P. web sitesinde yer almaktadır ve Dünya Bankasının revizyon dönemlerinden sonra düzenli olarak güncellenecektir.

CB'ler, GRASP değerlendirmesi isteyen üreticileri ve üretici gruplarını hangi durumun geçerli olduğu yani çalışanların çiftlikte bulunmasının gerekip gerekmediği konusunda önceden bilgilendirmelidir.

Seçenek 1 ve 3'te, çalışan görüşmelerinin gerekli olduğu ya da talep edildiği ve bu gerekliliğin bildirildiği durumlarda çalışanların bulunmaması, GRASP değerlendirmesinin derhal yeniden planlanmasını gerektirecektir. Üretici, yeniden planlamanın getirdiği sorumluluğu ve masrafları üstlenmelidir. Bu durum, Seçenek 1 ve 3 KYS'li çoklu sahalar için de geçerlidir.

Seçenek 2 ve Seçenek 4 üretici gruplarında, çalışanların çiftlikte bulunmaması KYS işlevlerinde gerekli kontrollerin mevcut olmadığı şeklinde kabul edilecektir (5.2.3 b). Bu, 5.2.3 f'de belirtilen üretici grubu üyeleri (çalışansız üretici) için ya da çalışanların üretici grubu üyeleri veya PHU arasında paylaşıldığı durumlarda geçerli olmayacaktır. Çalışanlar herhangi bir işte paylaşıyorsa, çeşitli çalışma koşullarının kanıtları kontrol edilmelidir.

4.2 Ülke Risk Sınıflamasına göre Yöntemlerin Uygulanması ile ilgili bilgiler

4.2.1 Düşük Riskli Ülkeler

Düşük riskli ülkelerde, GRASP değerlendirme görevlileri aşağıdakileri gerçekleştirmelidir:

- Yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri) ve çiftlikteki GRASP uygulamasından sorumlu kişi ile görüşme
- Çiftliğin GRASP çalışan temsilcisi/temsilcileri ile görüşme
- Değerlendirilen çiftlikte çalışıyorsa ve değerlendirme sırasında orada bulunuyorsa sendika temsilcisi/temsilcileri ile görüşme. Bu durum geçerliyse, lütfen bunu GRASP Kontrol Listesindeki “Değerlendirme Sırasında Hazır Bulunma” ana verilerinin 3. bölümündeki “ÇALIŞANLARIN TEMSİLCİSİ” alanına dahil ediniz.
- Yalnızca üretici tarafından talep edilmişse
 - (üretici, çalışanların görüşmeler için müsait ve hazır bulunmalarını değerlendirme öncesinde ayarlamalıdır) veya
 - değerlendirmenin güvenilirliğini korumak için değerlendirme görevlisi tarafından gerekli görülmüşse ve değerlendirme sırasında çalışan temsilcisi/temsilcileri dışında başka çalışanlar da çiftlikte bulunmuşsa, çiftlik çalışanlarının örnek grubuyla grup görüşmesi/görüşmeleri.
- Görüşme yapılan ve bu belgedeki kurallara göre belge örnekleme için değerlendirilen çalışanların belge incelemesi
- Çiftlik faaliyetleriyle ilgili belge incelemesi (kontrol listesinde belirtildiği gibi)

4.2.2 Orta Riskli Ülkeler

Orta riskli ülkelerde, GRASP değerlendirme görevlileri aşağıdakileri gerçekleştirmelidir:

- Yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri) ve çiftlikteki GRASP uygulamasından sorumlu kişi ile görüşme
- Çiftliğin GRASP çalışan temsilcisi/temsilcileri ile görüşme
- Değerlendirilen çiftlikte çalışıyorsa ve değerlendirme sırasında orada bulunuyorsa sendika temsilcisi/temsilcileri ile görüşme. Bu durum geçerliyse, lütfen bunu GRASP Kontrol Listesindeki “Değerlendirme Sırasında Hazır Bulunma” ana verilerinin 3. bölümündeki “ÇALIŞANLARIN TEMSİLCİSİ” alanına dahil ediniz.
- Çiftlik çalışanlarının örnek grubuyla grup görüşmesi/görüşmeleri
 - Grup görüşmelerinin uygun olmadığı tüm durumlarda (kültür, cinsiyet, din gibi özel koşullar nedeniyle) bireysel çalışan görüşmeleri *gerçekleştirilmelidir*. Bu durum, görüşmelerin gerekli olduğu ilgili kontrol noktasındaki yorumlarda belirtilmelidir.
- Görüşme yapılan ve bu belgedeki kurallara göre belge örnekleme için değerlendirilen çalışanların belge incelemesi.
- Çiftlik faaliyetleriyle ilgili belge incelemesi (kontrol listesinde belirtildiği gibi)

4.2.3 Yüksek Riskli Ülkeler

Yüksek riskli ülkelerde, GRASP değerlendirme görevlileri aşağıdakileri gerçekleştirmelidir:

- Yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri) ve çiftlikteki GRASP uygulamasından sorumlu kişi ile görüşme
- Çiftliğin GRASP çalışan temsilcisi/temsilcileri ile görüşme

- c) Değerlendirilen çiftlikte çalışıyorsa ve değerlendirme sırasında orada bulunuyorsa sendika temsilcisi/temsilcileri ile görüşme. Bu senaryo geçerliyse, lütfen bunu GRASP Kontrol Listesindeki “Değerlendirme Sırasında Hazır Bulunma” ana verilerinin 3. bölümündeki “ÇALIŞANLARIN TEMSİLCİSİ” alanına dahil ediniz.
- d) Çiftlikteki çalışanların örnek grubuyla bireysel ve grup görüşmelerinin bir kombinasyonu
- e) Görüşme yapılan ve bu belgedeki kurallara göre belge örnekleme için değerlendirilen çalışanların belge incelemesi
- f) Çiftlik faaliyetleriyle ilgili belge incelemesi (kontrol listesinde belirtildiği gibi)

5. Örnek Boyutu Hesaplaması

5.1 Seçenek 1 ve 3'te (KYS'siz) Çalışan Görüşmeleri için Örnek Boyutu

Çalışan görüşmeleri için örnek boyutu aşağıdaki gibi olmalıdır:

- a) Görüşme yapılan düşük riskli ülkelerdeki üreticiler için: Değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökünün %50'si**
- b) Orta riskli ülkelerdeki üreticiler için: Değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökü**
- c) Yüksek riskli ülkelerdeki üreticiler için: Değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökü**

5.2 KYS uygulaması ile Seçenek 2 ve 4/Seçenek 1 ve 3'te Çalışan Görüşmeleri için Örnek Boyutu

Çalışan görüşmeleri için örnek boyutu aşağıdaki gibi olmalıdır:

- a) Görüşme talep eden düşük riskli ülkelerde KYS ile çalışan üretici grupları veya çoklu saha operasyonları için: Harici değerlendirmeye dahil edilen tüm üretici grubu üyeleri/tesisler arasında, değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökünün %50'si**.
- b) Orta riskli ülkelerde KYS ile çalışan üretici grupları veya çoklu saha operasyonları için: Harici değerlendirmeye dahil edilen tüm üretici grubu üyeleri/tesisler arasında, değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökü**.
- c) Yüksek riskli ülkelerde KYS ile çalışan üretici grupları veya çoklu saha operasyonları için: Harici değerlendirmeye dahil edilen tüm üretici grubu üyeleri/tesisler arasında, değerlendirme sırasında çiftlikte **bulunan çalışan sayısının kare kökü**.

5.2.1 Örneklem kaskadı

Örneklem, aşağıdaki kaskadı izler:

Grup, 1.500 çalışanı bulunan 100 üretici grup üyesine sahiptir.

- a) Harici GRASP değerlendirmesi için, değerlendirme görevlisi üyelerin kare kökünü seçer: **150 çalışan ile 10 üretici dahil edilir.**
- b) Değerlendirme odağı bu 150 çalışanın üzerindedir.
- c) Görüşme ve belge örnekleme için son adım olarak, değerlendirme görevlisi **bu 150 çalışanın ne kadarının değerlendirme gününde hazır bulunacağını/bulduğunu** kontrol edecektir.

IFA sertifikasyon kapsamı ürün işlemeyi içeriyorsa, alt yüklenici tarafından gerçekleştirilen ürün işleme GRASP kapsamında olacaktır. PHU çalışanlarının örneği de aynı şekilde hesaplanır: tüm PHU'lardan kare kök oluşturarak.

5.2.2 Örneklem

Sekiz üretici grubu üyesi, toplamda 73 çalışanı kaydetmiştir: 17 devamlı (10 ulusal, 7 yabancı uyruklu), 56 geçici (43 yabancı uyruklu, 13 ulusal) ve taşeron çalışan yok.

Üretici grubu 2 merkezi PHU'ya sahiptir: 10 devamlı (tümü ulusal) ve 64 geçici çalışan (25 ulusal ve 39 yabancı uyruklu) olmak üzere toplamda 74 çalışan içeren kendine ait bir PHU ve 11 devamlı (tümü ulusal) ve 75 geçici çalışan (27 ulusal, 48 yabancı uyruklu) olmak üzere toplamda 86 çalışan içeren bir alt yükleniciye devredilmiş PHU.

GRASP değerlendirmesi gününde, aşağıdaki kategorilerde yer alan çalışanlar hazır bulunur:

- Sekiz çiftlikte: 12 devamlı (8 ulusal, 4 yabancı uyruklu), 30 geçici (tümü yabancı uyruklu) olmak üzere **toplam 42**.
- Merkezi PHU'da: 10 devamlı (tümü ulusal) ve 60 geçici (40 ulusal, 20 yabancı uyruklu) olmak üzere **toplam 70**.
- Alt yükleniciye devredilen PHU'da: 7 devamlı (tümü ulusal) ve 53 geçici (17 ulusal, 36 yabancı uyruklu) olmak üzere **toplam 60**.

5.2.3 Görüşme Örneklem Büyüklüğü (Orta ve Yüksek Risk Ülkelerde)

- Değerlendirme sırasında hazır bulunan çalışanlar sayılır
 - Sekiz üretici üyesinin tümünün alan çalışanları özeti: 42, kare kök **7**.
 - Kendine ait merkezi PHU'daki çalışanlar artı alt yükleniciye devredilen PHU'daki çalışanlar (GRASP değerlendirmesi gününde hazır bulunan): örnek, her iki PHU'dan birlikte kare kök oluşturularak hesaplanabilir. Bu durumda CB, çalışan görüşmeleri için örnekteki PHU çalışanlarını düşünmelidir (bu durumda 2): 130, kare kök **12**.
- a. ve b. için çalışanların sınıflandırılması

	Değerlendirme gününde hazır bulunan çalışan sayısı		Dağılım		Örnek	
	Ulusal	Yabancı uyruklu	Ulusal	Yabancı uyruklu	Ulusal	Yabancı uyruklu
Üretim						
Devamlı	8	4	%19	%10	2 (1)	1
Geçici		30		%72		4 (5)
Taşeron						

	Değerlendirme gününde hazır bulunan çalışan sayısı		Dağılım		Örnek	
	Ulusal	Yabancı uyruklu	Ulusal	Yabancı uyruklu	Ulusal	Yabancı uyruklu
İşleme						
Devamlı	10		%8		1	
Geçici	40	20	%31	%16	4	2
Taşeron	24	36	%19	%28	2	3

5.2.4 GRASP Değerlendirme Kontrol Listesine Kayıt

Tüm üretim yılı için üretici tarafından bildirilen toplam çalışan sayısından sonra (bkz. 5.2.2. “Örneklem”), alt yükleniciye devredilen PHU'nun 86 çalışanıyla birlikte 233 çalışan vardır. Bu çalışanlar “Kurum” altında kaydedilir. CB'ler GRASP Kontrol Listesinde istihdam tablosunu aşağıdaki gibi doldurur:

2. İŞE ALIM YAPISI										
Yoğun sezon ay(lar)ı (uygulanabilir olduğunda):										Şirket tarafından sağlanan konaklama tesislerinde kalan çalışan %'si (uygulanabilir olduğunda):
Çalışanların milliyeti										
Toplam çalışan sayısı	Yerel			Sınır Ötesinden Gelen Göçmenler			Ulusal Sınırlar İçinden Gelen Göçmenler			Toplam
	Devamlı	Geçici	Kurum	Devamlı	Geçici	Kurum	Devamlı	Geçici	Kurum	
tarımsal üretimde	10	13		7	43					73
ürün işleme tesis(ler)inde	10	25	38		39	48				160
Toplam	20	38	38	7	82	48				233

5.3 Çalışanların Belge İncelemesi için Örnek Boyutu

Değerlendirme görevlileri, görüşme örneğine dahil edilen çalışanların belgelerini aşağıdaki değişikliklerle birlikte gözden geçirmelidir:

- Görüşmelerin yapıldığı yüksek, orta ve düşük riskli ülkelerde: Görüşme yapılanların en az %50'si (görüşme yapılan çalışanların %50'sinin belgeleri)
- Görüşme yapılmayan düşük riskli ülkelerde: “İstihdam Yapısı” ana verilerinin 2. bölümündeki “Toplam” alanına kaydedilen toplam çalışan sayısının kare kökünün en az %50'si (GRASP Genel Kuralları Ek II: Verilerin Kullanılması uyarınca düzenli güncelleme gerektirir)

5.4 Örneğin Bileşimi

5.4.1 Genel

Her örnekte yüzde cinsinden oran hesaplanmalıdır: yüzde, eşdeğer bir orana eşittir.

Örneklem için değerlendirilecek kategoriler, istihdam tipi ve göçmenlik durumudur. İstihdam tipi; feshedilmeyen sözleşmeli devamlı çalışanlar, belirli bir süreyle sözleşmeli çalışan geçici çalışanlar ve kurum/işgücü tedarikçisi aracılığıyla sözleşmeli taşeron çalışanları içerir.

Göçmenlik durumu (ülkedeki yasal durum), ulusal ve yabancı uyruklu çalışanları ayırt eder.

“Ulusal” tanımı; ülke için daimi oturma izni ve evi (artı ailesi) ile kalıcı çalışma izni olan, yani çalışmak için göç etmeyen çalışanları içerir. Yabancı uyruklu çalışanlar, ilgili ülkede daimi oturma izni ve ailesi de dahil evi olmayan, çalışmak için başka bir ülkeye göç eden çalışanları içerir.

- Her durumda, örnekler değerlendirme sırasında çiftlikte mevcut bulunan her bir istihdam tipi (GRASP Genel Kurallar Bölüm 9'daki tanımlar da değerlendirilir) ve göçmenlik durumunu (geçici/daimi/taşeron ve ulusal/yabancı uyruklu) içermelidir.

- b) Örneklerde, değerlendirme sırasında mevcut olan farklı istihdam tipleri, yukarıdaki tanımlar ve değerlendirme sırasında mevcut bulunan çalışanların göçmenlik durumu da göz önünde bulundurularak orantılı olarak temsil edilmelidir.
- c) Görüşme yapılmayan düşük riskli ülkelerde, örnek GRASP Kontrol Listesinde “İstihdam Yapısı” ana verilerininin 2. bölümünde kayıtlı olan çalışanların istihdam tipleri ve göçmenlik durumunu orantılı olarak temsil etmelidir (yüzde cinsinden).
- d) Görüşme yapılan yüksek, orta ve düşük riskli ülkelerde; örnekte, belge incelemelerinde görüşme yapılan üreticiler de hesaba katılarak, aynı konular için farklı yöntemlerle kanıtların kontrol edilmesi sağlanmalıdır.
- e) Taşeron çalışanlar değerlendirme sırasında hazır bulunmuşsa, görüşmeler için müsait olmalı ve örnekleme göz önünde bulundurulmalıdır. Bu, GRASP Kontrol Listesinin yorumlar bölümünde bildirilmelidir.
- f) Örnek boyutu, tüm istihdam tipleri ve göçmenlik durumlarını içerecek şekilde gerektiği gibi artırılmalı ya da değiştirilmelidir. *Örnek: 4 çalışan mevcuttur, örnek boyutu 2 içerir. Ancak, bu 4 çalışan 4 farklı türde sözleşme ve göçmenlik durumuna sahipse örnek 4'ünü de içerecek şekilde genişletilmelidir.*

5.4.2 İncelenecek Çalışan Belgeleri

- a) Üretici, değerlendirme amacıyla görüşme yapılan çalışanların belgelerine erişim sağlamalıdır.
- b) Bireysel çalışanların aşağıdaki belgeleri incelenmelidir:
 - i. Çalışanların sözleşmeleri (kontrol noktası 5)
 - ii. Çalışanların maaş bordroları veya maaş kayıtları (kontrol noktası 6)
 - Çalışana ödenen ücretleri doğrulayan belge/belgeler (kontrol noktası 7)
 - iii. Çalışanların saat kayıtları (kontrol noktası 10)
 - Raporda, çalışanın çalışma ve mola saatlerinin doğrulaması (kontrol noktası 11)

5.5 Örnekler

Bir çiftlikte hasat zamanı için 102 taşeron işçi, 64 geçici işçi ve 19 devamlı işçi vardır. Toplam çalışan sayısı 185'tir.

Değerlendirme sırasında 160 çalışan mevcuttur, bu nedenle örnek, 160'ın kare kökü = görüşme yapılacak olan 13 çalışan şeklindedir. Aşağıdaki matris, şirketteki yüzdelere göre gerekli örneği göstermektedir:

İstihdam tipi	Şirketteki yüzde		Toplam örnek	Örnek dağılımı	
	Yabancı uyruklu	Ulusal		Yabancı uyruklu	Ulusal
Taşeron	%55			7	
Geçici	%22	%13		3	2
Devamlı		%10			1
Toplam örnek			13	10	3

Yabancı uyruklu geçici çalışanlar için örnek dağılımı, çalışanların doğru oranlarda temsil edilmesini sağlamak için en az 3 görüşülen kişi içermelidir. Değerlendirme görevlisi, 7'si taşeron ve 3'ü geçici çalışan olmak üzere 10 yabancı uyruklu çalışan ve ayrıca 2'si geçici sözleşmeli ve 1'i devamlı çalışan olmak üzere 3 ulusal çalışan ile görüşme yapmalıdır.

Değerlendirme görevlisi, bu örneğin %50'sinin belgelerini incelemelidir. Bu örnekte, kare kökün yarısı 7'dir:

İstihdam tipi	Yüzde oranı		Toplam	Örnek dağılımı	
	Yabancı uyruklu	Ulusal		Yabancı uyruklu	Ulusal
Taşeron	%55			3	
Geçici	%22	%13		2	1
Devamlı		%10			1
Toplam örnek			7	5	2

Örneğin hesaplamalarında, değerlendirme görevlisi, istihdam tipleri ve göçmenlik durumunun yüzdelere orantılı olarak yansıtmak için örneği değiştirmelidir. Dolayısıyla bu durumda, yabancı uyruklu taşeron çalışanların daha büyük olan örneği, 1 ulusal devamlı çalışan ve 1 ulusal geçici çalışan içerecek şekilde azaltılmıştır.

6. Zaman Yönetimi

6.1 Bireysel Görüşmelerin Beklenen Minimum Süresi

Her bir bireysel görüşme kişi başına en az 15 dakika sürmelidir. Bireysel görüşmeler yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri), GRASP uygulamasından sorumlu kişi, çalışanların temsilcisi/temsilcileri ve eğer çiftlikte çalışıyorsa ve değerlendirme sırasında hazır bulunuyorsa sendika temsilcisi/temsilcileri ile gerçekleştirilmelidir.

Üretici tarafından talep edilirse, yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri) ve GRASP uygulamasından sorumlu kişi ile yapılan görüşmeler, şayet aşağıdakiler geçerliyse bir grup görüşmesi olarak gerçekleştirilebilir:

- Her ikisi de görüşme için aynı saatte müsaitse
- GRASP uygulamasından sorumlu kişi işe alınan işgücünün değil, yönetimin bir parçası ise.

Çalışanların temsili, bir temsilci konseyi ya da grubundan oluşuyorsa, değerlendirme görevlileri grup görüşmesi metodolojisini uygulamalıdır.

6.2 Grup Görüşmelerinin Beklenen Minimum Süresi

Grup görüşmelerinin minimum süresi, örneğe dahil edilen kişi sayısına ve şüphesiz grup dinamiğine bağlıdır.

(Çalışanlar) Örnek boyutu	Grup görüşmelerinin minimum süresi, dakika
1	15
2	20
3	40
4	
5	
6	
7	60
8	
9	
10	
10+	Örnek gruplara bölünür ve minimum süre uygulanır (grup boyutu 10 kişiyle sınırlanır)

Grup görüşmeleri için bir örnekte 10'dan fazla çalışan varsa örnek, bir görüşme seansında 10 çalışan olacak ve tüm diğerleri sonraki seanslarda gruplanacak ya da tüm gruplarda 10'dan daha az çalışan olacak şekilde bölünmelidir.

Örneğin, örnek 12 çalışandan oluşmaktadır. Değerlendirme görevlisi örneği 10 çalışan için 60 dakikalık ve 2 çalışan için 20 dakikalık seanslara bölebilir. Alternatif olarak, 6 çalışan içeren 40 dakikalık iki seansa bölünebilir.

Grup görüşmelerinde, görüşme yapılan grupta 7 ya da 10 çalışan olmasından bağımsız olarak, minimum 60 dakikalık süre tüm örnek boyutu aralığı için geçerlidir.

6.3 Bireysel ve Grup Görüşmelerinin Kombinasyonu (Sadece Yüksek Riskli Ülkelerde Geçerlidir)

Yüksek riskli bir ülkede 42 veya daha az çalışanı ($\sqrt{42}=7$) olan bir çiftlikte görüşmeler gerçekleştirilirken, değerlendirme görevlisi her zaman örnekteki çalışanlarla bireysel görüşmeler gerçekleştirmelidir. En fazla 7 çalışan içeren örnek boyutlarıyla, her bir çalışan ile bireysel görüşmeler gerçekleştirilmelidir.

Örnek 6+1 çalışandan daha fazlasını içeriyorsa, aşağıda belirtilen minimum sürenin ardından örneğin geri kalanıyla grup görüşmeleri gerçekleştirilmelidir.

(Çalışanlar) Örnek Boyutu	Minimum görüşme süresi, dakika
1	15
2	30
3	45
4	60
5	75
6	90
	43 veya daha fazla çalışanı olan çiftlikler: Değerlendirme görevlisi, grup görüşmesi süresini ve yöntemlerini kullanarak örnekleme devam etmelidir
7	(6 bireysel) 90 dakika + (1 kişi) 15 dakika
8	(6 bireysel) 90 dakika + (2 kişilik grup) 20 dakika
9	(6 bireysel) 90 dakika + (3 kişilik grup) 40 dakika
10	(6 bireysel) 90 dakika + (4 kişilik grup) 40 dakika
10+	90 dakikada 6 kişi (her biri 15) + Örnek gruplara bölünür ve minimum süre uygulanır (grup boyutu 10 kişiyle sınırlandırılır)

Örnek:

Yüksek riskli bir ülkede bulunan bir şirketin 60 çalışanı var. Örnek boyutu 8 kişidir. Değerlendirme görevlisi, 6 bireysel görüşme (90 dakika) ve iki çalışan ile 20 dakikalık bir grup görüşmesi seansı gerçekleştirmelidir.

Ülke risk profiline göre minimum görüşme süresi matrisi:

	Düşük riskli ülkeler	Orta riskli ülkeler	Yüksek riskli ülkeler
Yönetim/GRASP uygulamasından sorumlu kişi	Her biri için 15 dakika veya 2'si için 20 dakika	Her biri için 15 dakika veya 2'si için 20 dakika	Her biri için 15 dakika veya 2'si için 20 dakika
Çalışan Temsilcisi	Bir kişi için 15 dakika; aksi durumda grup görüşmesi	Bir kişi için 15 dakika; aksi durumda grup görüşmesi	Bir kişi için 15 dakika; aksi durumda grup görüşmesi
Mevcut ise ve çalışıyorsa Sendika temsilcisi	15 dakika	15 dakika	15 dakika
Çalışanlar	<u>Talep edilirse:</u> grup görüşmesi	Grup görüşmesi	Bu grup görüşmesinin dışında, her bir 15 dakikadan en fazla 6 kişi

6.4 Çalışan Görüşmeleri için Temel Koşullar

- Açılış toplantısı sırasında değerlendirme görevlisi, tüm istihdam tipleri ve her bir göçmenlik durumundaki (ulusal ve yabancı uyruklu) çalışanlar da dahil değerlendirme gününde **çiftlikte bulunan tüm çalışanların listesini talep etmelidir.**
- Örnek **her zaman değerlendirme görevlisi tarafından seçilmeli**, hiçbir zaman yönetim (ya da temsilcisi) tarafından seçilmemelidir.
- Değerlendirme görevlisinin seçimi rastgele olsa da, **örnek değerlendirme sırasında hazır bulunan tüm istihdam tipleri ve her bir göçmenlik durumundan olan çalışanları içermelidir.**
- Görüşmeler; şirket yönetimi, süpervizörler ya da sürece engel olabilecek başka bir kişinin yokluğunda gerçekleştirilmelidir.
- Şirket yönetimi görüşmeler için **uygun tesisi** sağlamalıdır:
 - Tesis, gıda güvenliği ve hijyen kontaminasyonu risklerini önlemek için iş yerinden uzakta olmalıdır.
 - Burası, çalışanlar için koruma (görsel ve işitsel) sağlayan ve çalışanlar tarafından disiplin yargılaması ya da yönetim operasyonları ile ilişkilendirilmeyen bir yer olmalıdır.
- Görüşmeler, değerlendirme görevlileri tarafından **çalışma talimatlarının verildiği ve çalışan/çalışanlar tarafından ortak olarak anlaşılan dilde** yürütülmelidir.
- Değerlendirme görevlisinin dil sınırlamalarını kaldırması için tesis, kaynak ve yöntem sağlamak yönetimin sorumluluğundadır. Çağrılan üçüncü taraflar objektif olmalıdır (yani çağrılan kolaylaştırıcı, çevirmen ya da tercüman şirket yönetiminden bağımsız olmalıdır).
- Değerlendirme sırasında, değerlendirme görevlileri **görüşme yapılan çalışanların adlarını, adlarının baş harflerini veya kurum içi personel/kayıt numaralarını gizli tutulan denetim kayıtlarına not edebilir.**
- Çalışanlar görüşmelere katıldıkları için **misillemeye karşı korunmalıdır.**
 - Yönetim, bunu kabul eden ve CB'nin bir sonraki değerlendirmede bunu takip etmesine izin veren bir beyan imzalamalıdır.

Bu belge, Yönetici (veya temsilcisi) tarafından imzalanan ve şirketin kurum içi süreçlerine uygun olan herhangi bir biçimdeki beyan ya da onaydır (ilave, ek, değerlendirme görevlisine belge incelemesi için sunulan tek bir mektup gibi).

- Sonraki değerlendirmede, CB, yapılan görüşmeler nedeniyle misilleme kanıtı elde ederse, değerlendirme görevlisi GRASP Genel Kurallar v1.3-1-i, Bölüm 7.4'te tanımlanan bir prosedür başlatmalıdır.

6.5 Beklenen Değerlendirme Süresi

Toplam değerlendirme süresi, şirketin boyutu ve çalışan sayısının yanı sıra risk düzeyine de bağlı olarak değişir. Değerlendirme en az aşağıdaki kadar sürecektir:

Aktivite	Beklenen minimum süre
1. Yönetim (veya temsilcisi/temsilcileri), mevcut ise üretici ve çalışan temsilcisi ile açılış toplantısı	10–15 dakika
2. GRASP sorumlusu ve yönetim (ya da temsilcisi) ile görüşme	15 dakika (bir görüşme) veya 20 dakika (grup görüşmesi)
3. Çalışan temsilcisi/temsilcileri ile görüşme Grup görüşmesi ise	15 dakika Grup görüşmesi kuralları izlenir
4. Mevcut ise sendika temsilcisi ile görüşme	15 dakika
5. Çalışanlar ile görüşme Örnek boyutu = Çiftlikte hazır bulunan toplam çalışan sayısının kare kökü (yönetim haricindeki tüm istihdam tipleri ve göçmenlik durumunu içerir)	Görüşme talep eden düşük riskli ve orta riskli ülkeler Yüksek riskli
	Grup örneğine dayanarak 2 kişi = 20 dakika 3–6 kişi = 40 dakika 7–10 kişi = 60 dakika 10+ Gruplara ayrılır, örn. 12 çalışan = her biri 40 dakika olmak üzere altışar kişiyle iki seans ya da 10 kişiyle 60 dakikalık bir seans ve 2 kişiyle 20 dakikalık bir seans. Örneğe dayanarak Bireysel 1 kişi = 15 dakika 2 kişi = 30 dakika 3 kişi = 45 dakika 4 kişi = 60 dakika 5 kişi = 75 dakika 6 kişi = 90 dakika <u>Buradan sonra grup görüşmeleri</u> Aitiden fazla çalışan içeren örneklerde, grup görüşmeleriyle devam edilir.
6. GRASP için tesis denetimi	20-30 dakika
7. Belge incelemesi Örnek boyutu = görüşme yapılan çalışan örneğinin %50'si	(örnek boyutuna bağlıdır)
8. Yönetim ve çalışan temsilcisiyle kapanış toplantısı	10-15 dakika

Ek VI: GLOBALG.A.P. COVID-19 GÖRÜŞME PROTOKOLÜ

1. Giriş

Bu protokol, mevcut global sağlık acil durumunda bir güvenlik prosedürü sunmaktadır ve sertifikasyon kuruluşları ve üreticiler tarafından aşağıdaki durumlarda izlenmelidir:

- Sürüm 1.3-1-i uyarınca uzaktan ya da tesiste GRASP görüşmeleri yaparken ve
 - Yerel ve/veya ulusal düzeydeki otoriteler COVID-19 ile ilişkili bir acil durum ilan ettiğinde (kamu duyurusunun doğrulanabilir kanıtı (bildiri ve/veya kaldırma) CB tarafından sunulmalıdır).
- a) Bu protokol, Ek V “GRASP Ülke Risk Sınıflaması Kavramı”nın bazı bölümlerine istisnalar sunar. Bu *belirli* istisnalar, *yalnızca* aşağıdaki durumlarda geçerlidir:
- i. Yerel ve/veya ulusal otoritelerin COVID-19 nedeniyle insanların bir araya gelmesini, toplantı düzenlemesini veya yüz yüze etkileşimi sınırlandıran kamu sağlığı kısıtlamaları uygulaması (kamu duyurusunun doğrulanabilir kanıtı CB tarafından sunulmalıdır).
 - ii. GLOBALG.A.P. Uzak, COVID-19 nedeniyle yerel ve/veya ulusal otoritelerce uygulanan hareket veya seyahat kısıtlamalarının sonucunda kullanılmaktadır.
- b) Bu protokol, yukarıda 1. a) i. ve 1. a) ii. bölümlerinde açıklanan durumlarda GRASP sürüm 1.3'te de görüşmeler için bir güvenlik prosedürü sağlamaktadır: Bu protokol, çalışan temsilcisi/temsilcileri ile sürüm 1.3 uyarınca uzaktan ya da tesiste görüşmeler gerçekleştirilirken uygulanmalıdır (Bu Ek VI'da 5, 6.ii, 8 bölümlerine bakınız).

2. Görüşme Planlama ve Yürütme Prosedürü

COVID-19 nedeniyle seyahat ve/veya toplantılarla ilgili kamu sağlığı kısıtlamaları uygulanırken, görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmeyecektir. Görüşmeler, yerel ve/veya ulusal kamu sağlığı yönetmelikleri ya da resmi tavsiyelerde belirtilen sosyal mesafe ve koruyucu giysi kurallarına uyularak gerçekleştirilecektir. Değerlendirme görevlileri, aşağıda belirtilen prosedürü izlemelidir:

- a) Bu prosedür Ek V'te yer alan tüm görüşmeler için geçerlidir. Üreticiler, çalışanların ve çalışan temsilcisinin/temsilcilerinin, kimlik numaralarını da içeren bir listesini, değerlendirme başlamadan önce değerlendirme görevlisine sağlamalıdır.
- b) Değerlendirme görevlileri, geçerli senaryoyu mevcut kısıtlamalarla birlikte GRASP Kontrol Listesinde belgelemelidir (örn. “10'dan fazla kişinin toplanmasına izin verilmiyor”, “seyahat kısıtlaması” gibi yorumlarla birlikte GRASP Ana Verilerinin şirket tanımında).
- c) Değerlendirme görevlileri bilgi ve iletişim teknolojisi (ICT) kullanıyorsa, GLOBALG.A.P. uzak prosedüründe belirtilen geçerli kurallara uymalıdır (bkz. Bölüm 2 “RULES FOR PLANNING AND SCHEDULING OF GLOBALG.A.P. REMOTE (USING ICT, BASED ON IAF ID 12:2015 AND IAF MD 4:2018)” ve bölüm 3 “RULES FOR CONDUCTING GLOBALG.A.P. REMOTE (BASED ON IAF MD 4:2018),” GLOBALG.A.P. Remote v1.2, İngilizce sürüm).
- d) Görüşmenin kaydedilmesine izin verilmemektedir. Değerlendirme görevlileri, gizli verilerin korunması ile ilgili yerel yasa ve yönetmeliklere başvurmalı ve prosedürler sırasında video özelliği olan (mobil) cihazlar kullanırken çalışan bilgilerinin elde edilmesi, paylaşılması veya saklanmasında ilgili sınırlamalara uymalıdır.
- e) Ek V'te 4.1 “Ülke Risk Sınıflamasına göre Değerlendirme Metodolojisi” bölümüne ilave: Üretici, GRASP değerlendirmesinin tarihini/tarihlerini en az 5 gün öncesinden çalışanlara ve çalışan temsilcilerine bildirmelidir (örn. çalışanların konuştuğu dilde bir ilan ya da tabela ile).
- i. Bildiri şunları içermelidir: görüşmeleri gerçekleştirmek için kullanılacak teknik araçlar hakkında bilgi (toplantı uygulaması veya konferans aracı gibi); değerlendirme gününde değerlendirme görevlisine verilecek olan çalışanlardan gelen yorumlar, sorular ya da talepler için ulaşılabilirliği gösteren çalışan temsilcisinin iletişim bilgileri ve değerlendirme için kullanılan araçlarla paylaşılan bilgilerin değerlendirme görevlisi tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde kullanılacağına dair bir not.

- ii. Bildirim, üretici tarafından belgelenmeli ve değerlendirmenin başlangıcında değerlendirme görevlisine verilmelidir (bildirimin belgelenmemesi, GRASP kontrol noktası 1.6'ya uyumsuzluğa yol açacaktır).
- f) Bu protokol uygulandığı GRASP değerlendirmelerinde (sanal değerlendirmeler dahil), çalışan temsilcisi/temsilcileri hazır bulunmalı ya da (sanal ortamda) müsait olmalıdır. Bu, çalışan görüşmeleri için de geçerlidir: Çalışan temsilcisi/temsilcileri, görüşme yapılan çalışanın kimliğinin çapraz kontrolünde değerlendirme görevlisine yardım etmek için başlangıçta hazır bulunmalıdır.
 - i. Bu belgede yer alan diğer kimlik prosedürlerine ek olarak, görüşmeye başlamadan önce değerlendirme görevlisi, çalışan temsilcisinin/temsilcilerinin kimliğini GRASP kontrol noktası 1'de belirtilen dokümantasyon ile çapraz kontrolden geçirmelidir.
 - ii. Çalışan temsilcisi/temsilcileri mevcut ya da müsait değilse GRASP değerlendirmesi, hazır bulunma veya müsaitliğin garanti edileceği bir zamana kadar ertelenmelidir.

3. 4.1 “Ülke Risk Sınıflamasına göre Değerlendirme Metodolojisi”, Ek V'e istinaden

3.1 İstisnai Durum: Değerlendirme gününde, değerlendirilen çiftlikte çalışanlar hazır bulunmuyorsa:

- a) Seçenek 1 ve 3'te, aşağıdaki iki koşulun da karşılanması halinde değerlendirme halen gerçekleştirilebilir:
 - i. Çalışan temsilcisi/temsilcileri müsaitse ve hem görüşme yapılan kişi olarak hem de çalışan görüşmelerini desteklemek için değerlendirmeye katılabiliyorsa.
 - ii. Çalışan yokluğu, seyahat ve/veya toplantı kısıtlamaları (kanıt sağlanmışsa) kaynaklıysa.

VEYA

- b) Seçenek 1 ve 3'te, aşağıdaki üç koşulun da karşılanması halinde değerlendirme halen gerçekleştirilebilir:
 - i. IFA V5.4-GFS Mahsul Kuralları 4.1.2. madde iv'e göre GRASP değerlendirme kapsamı ürün işlemeyi içermiyorsa.
 - ii. Çalışan yokluğu, yukarıda b) i. maddesinde değerlendirilen durum kaynaklı ise.
 - iii. Çalışan temsilcisi/temsilcileri müsaitse ve hem görüşme yapılan kişi olarak hem de destek amaçlı değerlendirmeye katılabiliyorsa. Bu durumda, görüşmeler daha sonraki değerlendirmenin bir koşulu olarak bu değerlendirmeyi takip eden yıl içinde çiftlikte zorunlu hale gelir. Değerlendirme görevlisi, bu gerekliliği, bu ekin 2.b bölümünü izleyen yorumlarda belirtmelidir.
- c) Seçenek 2 ve 4'te (ve KYS'li Seçenek 1 veya 3 çoklu sahalarda), aşağıdaki üç koşulun da karşılanması halinde değerlendirme halen gerçekleştirilebilir:
 - i. Örnekteki her bir üretici üyesinin çalışan temsilcisi/temsilcileri müsaitse ve hem görüşme yapılan kişi olarak hem de çalışan görüşmelerini desteklemek için değerlendirmeye katılabiliyorsa.
 - ii. Çalışan yokluğu, seyahat ve/veya toplantı kısıtlamaları (kanıt sağlanmışsa) kaynaklıysa.
 - iii. Değerlendirme gününde, çalışan içermeyen üretici grubu üyeleri yerine, çalışan içeren diğer üretici grubu üyeleri örneklenebilir.

3.2 İlave: Değerlendirme görevlisi tarafından örneklenen çalışanlar değerlendirme gününde çiftlikte hazır bulunmuyorsa fakat müsaitse ve daha sonra görüşme yapmaya istekliyse, değerlendirmeyi erteleme ya da yeniden planlamaya alternatif olarak değerlendirme görevlisi, bu görüşmeleri tamamlamayı düşünebilir

- a) Çiftlikte başka bir zamanda ya da günde veya
 - b) GLOBALG.A.P. Uzak kuralları kapsamında, değerlendirme görevlisi için başka bir zamanda ve yerde.
- Her durumda;
- c) Görüşmeleri tamamlama saati, değerlendirme gününden itibaren 72 saati geçmemelidir;
 - d) Üretici, görüşmeleri başka bir zamanda tamamlamayı kabul etmeli ve sağlamalıdır;
 - e) Çalışan temsilcisi/temsilcileri, ertelenen görüşmelerde değerlendirme görevlisini desteklemek için hazır veya müsait olmalıdır ve

- f) Değerlendirme görevlisi, süreci, kararı ve izlenen bütünlük adımlarını belgelemelidir. Görüşmelerdeki değişiklikler, raporun değerlendirme süresi ile ilgili bölümünde belirtilmelidir.

4. Bölüm 5 “Örnek Boyutu Hesaplaması”, Ek V’e istinaden

4.1 5.1 “Çalışan Görüşmeleri için Örnek Boyutu”, Ek V’te değişiklik

- Düşük riskli ülkelerde: Değişiklik yok.
- Orta riskli ülkelerde: Değerlendirme gününde hazır bulunan çalışan sayısının kare kökünün %60’ı Seçenek 2/4 üretici gruplarında, bu örneklem için sayılan çalışanlar, harici değerlendirmeye dahil edilen tüm üretici grubu üyeleri arasından mevcut olan çalışanlardır.
- Yüksek riskli ülkelerde: Değerlendirme gününde hazır bulunan çalışan sayısının kare kökünün %70’i Seçenek 2/4 üretici gruplarında, bu örneklem için sayılan çalışanlar, harici değerlendirmeye dahil edilen tüm üretici grubu üyeleri arasından mevcut olan çalışanlardır.

4.2 5.2 “Grup Görüşmeler”, Ek V’te değişiklik

- Grup görüşmeleri gerekli olduğunda, örnek boyutu değiştirilerek bireysel görüşmeler yapılmalıdır (bölüm 5.1, Ek V uyarınca).
- Bireysel görüşme başına maksimum süre en fazla 15 dakika olmalıdır.

5. Bölüm 6 “Zaman Yönetimi”, Ek V’e istinaden

Bölüm 6.4 “Çalışan Görüşmeleri için Temel Koşullar”, Ek V’e İlave:

5.1 Görüşme ortamı: Değerlendirme görevlisi ve çalışanlar aynı çiftlikte aynı yerde olduğunda

- Çiftlikteki görüşme ortamının koşulları:
 - Görüşme, iç ya da dış mekanda yapılabilir. (İç mekan yerine dış mekan tercih edilir, ancak çalışan güvenliğini hesaba katarak değerlendirme görevlisi tarafından karar verilmelidir.)
 - Ortam, yönetim ve/veya temsilcilerinden uzak ve onların göremeyeceği gizli bir yerde olmalıdır.
 - Rahat bir görüşme ortamı sağlamak için rahatsız edilmesi mümkün olmayan bir ortam olmalıdır.
 - İç mekanda yapılıyorsa, ortamda iyi havalandırma olmalıdır.
- Görüşme ortamındaki hijyen uygulamaları
 - Görüşme yapılmasını bekleyen çalışanlar küçük bir alana doldurulmamalıdır (tercihen çalışanlar görüşme ortamına tek tek çağrılmalıdır).
 - Her zaman sosyal mesafe kurallarına uyulmalı ve uyulması sağlanmalıdır.
 - Değerlendirme görevlisine ve çalışanlara koruyucu donanımlar sağlanmalı ve bu eşyalar bu kişiler tarafından kullanılmalıdır.
 - Görüşülen kişinin, görüşme öncesinde ve sonrasında su ve sabun içeren hijyen istasyonlarına erişimi olması tercih edilmektedir. Bu mümkün değilse, görüşmenin başlangıcında ve sonunda el antiseptiği ve masa ve sandalyeler için dezenfektan kullanılmalıdır.
 - Çalışan temsilcisinin rolü: Çalışan temsilcisi/temsilcileri, bölüm 8’de tanımlanan senaryolarda müsait ve desteğe hazır bulunmalıdır.
 - Değerlendirme görevlisi tarafından onaya tabi olarak, çalışan tercüman olarak kendisine bir kişinin eşlik etmesini talep edebilir. Aynı odada veya yerdeyse, değerlendirme görevlisi sosyal mesafe, koruyucu donanım ve odada iyi havalandırma koşullarının halen geçerli olup olmadığını kontrol etmelidir.
 - İletişim ve teknoloji desteği önerileri:
 - Değerlendirme görevlisi ile çalışan arasındaki mesafe korunamıyorsa, şeffaf plastik bir siperlik kullanımı ekstra koruma düzeyi sağlayabilir.
 - Maskeler ve mesafe iletişimi engelliyorsa, etkileşimi iki telefon tamamlayabilir.

5.2 Görüşme ortamı: Değerlendirme görevlisi ve çalışanlar aynı çiftlikte farklı yerlerde olduğunda

- a) Çiftlikteki görüşme ortamının koşulları:
 - i. İki yer bulunmalıdır.
 - ii. Görüşme yerleri, değerlendirme görevlisinin uygun göreceği biçimde iç ya da dış mekanlar olabilir.
 - iii. Görüşme yerleri birbirlerine yakın olabilir ya da olmayabilir.
 - iv. Çalışanlar için olan yer, yönetim ve/veya temsilcilerinden uzak ve onların göremeyeceği gizli bir yerde olmalıdır.
 - v. Rahat bir görüşme ortamı sağlamak için rahatsız edilmesi mümkün olmayan bir ortam olmalıdır.
- b) Görüşme ortamındaki hijyen uygulamaları
 - i. Görüşmenin başlangıcında ve sonunda eller ve masalar için dezenfektan kullanılmalıdır.
 - ii. Çalışan temsilcisinin rolü: Çalışan temsilcisi/temsilcileri, bölüm 8'de tanımlanan senaryolarda müsait ve desteğe hazır bulunmalıdır.
 - iii. Değerlendirme görevlisi tarafından onaya tabi olarak, çalışan tercüman olarak kendisine bir kişinin eşlik etmesini talep edebilir. Aynı odada veya yerdeyse, değerlendirme görevlisi sosyal mesafe, koruyucu donanım ve odada iyi havalandırma koşullarının halen geçerli olup olmadığını kontrol etmelidir.
 - iv. İletişim ve teknoloji desteği:
 - Her iki yerde (odada) video özelliği olan (mobil) iki cihaz hazırlanmalı ve iki odadaki kişiler arasında iletişim sağlanmalıdır.
 - (Mobil) cihazlar kurulmuş ve kullanıma hazır olmalıdır, böylece çalışanlar tarafından hiçbir işlem (açma veya kapama gibi) yapılması gerekmemeli ve tarafların hiçbiri tarafından manipülasyon (uygulamayı durdurma veya yeniden başlatma gibi) mümkün olmamalıdır.
 - Çalışan veya değerlendirme görevlisi görüşmeleri kaydetmemelidir.

5.3 Görüşme ortamı: Değerlendirme görevlisi ve çalışanlar farklı yerlerdeyse ve değerlendirme görevlisi çiftlikte değilse (GLOBALG.A.P. Uzak prosedürü uyarınca uzaktan değerlendirme)

- a) Çiftlikteki çalışan için görüşme ortamının koşulları:
 - i. Görüşme iç ya da dış mekanda gerçekleştirilebilir (değerlendirme görevlisi, çalışan temsilcisinin de desteğiyle koşulları uzaktan kontrol etmelidir).
 - ii. Ortam, yönetim ve/veya temsilcilerinden uzak ve onların göremeyeceği gizli bir yerde olmalıdır.
 - iii. Rahat bir görüşme ortamı sağlamak için rahatsız edilmesi mümkün olmayan bir ortam olmalıdır.
- b) Görüşme ortamındaki hijyen uygulamaları
 - i. Görüşmenin başlangıcında ve sonunda eller ve masalar için dezenfektan kullanılmalıdır.
 - ii. Çalışan temsilcisinin rolü: Değerlendirme görevlisi tarafından karar verildiği şekilde, çalışan temsilcisi/temsilcileri ihtiyaç duyulmaları halinde müsait ve desteğe hazır bulunmalıdır.
 - iii. Değerlendirme görevlisi tarafından onaya tabi olarak, çalışan tercüman olarak kendisine bir kişinin eşlik etmesini talep edebilir. Aynı odada veya yerdeyse, değerlendirme görevlisi sosyal mesafe, koruyucu donanım ve odada iyi havalandırma koşullarının halen geçerli olup olmadığını kontrol etmelidir.
 - iv. İletişim ve teknoloji desteği gereklilikleri:
 - Her iki odada iki (mobil) cihaz hazırlanmalı ve iki odadaki kişiler arasında iletişim sağlanmalıdır (basit telefonlar yerine video özelliği olan cihazlar tercih edilir).
 - (Mobil) cihazlar kurulmuş ve kullanıma hazır olmalıdır, böylece çalışanlar tarafından hiçbir işlem (açma veya kapama gibi) yapılması gerekmemeli ve tarafların hiçbiri tarafından manipülasyon (uygulamayı durdurma veya yeniden başlatma gibi) mümkün olmamalıdır.
 - Çalışan veya değerlendirme görevlisi görüşmeleri kaydetmemelidir.

Değerlendirme öncesinde ya da sırasında değerlendirme görevlisi yukarıdaki koşullardan birinin görüşmenin gizliliği, güvenliği ya da bütünlüğünü sağlamadığını fark ederse, erteleme düşünülmelidir.

6. Görüşme Prosedürü Öncesinde, Sırasında ve Sonunda Çalışan Temsilcisinin Rolü

Çalışan temsilcisi/temsilcileri:

- Değerlendirme sırasında herhangi bir zamanda müsait ve desteğe hazır olmalı (ideal olarak yönetim tarafından temin edilen bir (mobil) iletişim cihazıyla (telefon, bilgisayar, tablet vb. üzerinden kısa bir görüşme için hazır);
- Değerlendirme görevlisini, çalışanlara verilen değerlendirme bildirisi ve görüşmeyle ilgili çalışan yorumları, soruları veya talepleri hakkında bilgilendirmeli;
- Çalışanları çiftlikte görüşmenin yapılacağı yere yönlendirmeli ve
- Değerlendirme görevlisini, mümkün olduğunda çalışanın kimliğini doğrulama işleminde desteklemelidir.

7. Çalışanların ve Çalışan Temsilcisi/Temsilcilerinin Kimliğini Çapraz Kontrol Etme Prosedürü

- Üreticiler, değerlendirme başlamadan önce çalışanların ve çalışan temsilcisinin/temsilcilerinin kimlik numaralarını da içeren bir listesini sağlamalıdır. Değerlendirme görevlisi, görüşmelere başlamadan önce çalışanların ve çalışan temsilcisinin kimliğini çapraz kontrolden geçirmelidir.
- Video özelliği olan (mobil) cihazlar kullanılıyorsa;
 - Çalışanlardan ve çalışan temsilcisinden kimliklerini doğrulamak için kimliklerini yüzlerine yakın tutmaları istenecektir.
 - Çalışanlar ve çalışan temsilcisi, görüşme sırasında yalnız olduklarını kanıtlamak için cihaz kamerasını oda içinde de çevirmelidir.
 - Değerlendirme görevlisi, çalışanın kimliğini doğrulamak için görüşmenin başlangıcında çalışan temsilcisini birkaç dakikalığına video veya telefon görüşmesine davet edebilir.
- Video özelliği olmayan bir iletişim cihazı kullanılıyorsa;
 - Değerlendirme görevlisi, çalışan ve çalışan temsilcilerine ait verilerle birlikte sözleşmeler, maaş bordroları ve diğer belgelerin kopyalarını almalıdır.
 - Değerlendirme görevlisi, kimliği doğrulamak için doğum tarihi, ile giriş yılı, sözleşme imzalama tarihi gibi hızlı sorular sormalıdır.
 - Değerlendirme görevlisi, çalışanın kimliğini doğrulamak için görüşmenin başlangıcında çalışan temsilcisini birkaç dakikalığına telefon görüşmesine davet edebilir.

Kimlik doğrulaması ile ilgili şüphe veya sorunlar varsa, görüşme kimlikler doğrulanana kadar ertelenmelidir. Ertelene süresi değerlendirme görevlisi tarafından belirlenecektir fakat değerlendirme tarihinden itibaren 72 saatten fazla olamaz.

SÜRÜM GÜNCELLEMESİ KAYDI

Yeni belge	Değiştirilen belge	Yayınlama tarihi	Değişikliklerin Açıklaması
201008_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_tr	200911_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_tr	8 Ekim 2020	Yeni "zorunluluk başlangıcı" tarihi
201215_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_ed1_1_tr	201008_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_tr	15 Aralık 2020	Yeni "zorunluluk başlangıcı" tarihi Değişiklikler: 5.2.1. Alt yükleniciler 6.2.1.c. GRASP NIG'lerin Bulunduğu Ülkelerde (6.2 Teknik Beceriler ve Yeterlilikler) 6.2.2.a) i. GRASP Ulusal Yorumlama Kılavuzları Olmayan Ülkelerde (NIG olmayan ülkeler) 6.3. Yeterlilik kanıtlarının saklanması Ek IV: Değerlendirme kanıtı şablonu İlave: Ek V: GRASP Ülke Risk Sınıflaması Kavramı Ek V'te yeni: 5.2.a-c Yeni: Ek VI GLOBALG.A.P. COVID-19 GÖRÜŞME PROTOKOLÜ
210422_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_ed1_2_tr	201215_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_ed1_1_tr	22 Nisan 2021	Küçük değişiklikler: 2.2 Destekleyici Belgeler Uygulama Kılavuzu silinmiştir (artık mevcut değildir) 5.2 e) Kişisel Verilerin Korunması konulu belge silinmiştir (artık mevcut değildir) Ek V, 5.5: Bir örnek silinmiştir Bütün belgede: Seçenek 3 ve Seçenek 4 eklenmiştir

Bu belge üzerinde yapılan değişiklikler hakkında daha fazla bilgi isterseniz, lütfen GLOBALG.A.P. Sekreterliği ile temas kurunuz (translation_support@globalgap.org).

210422_GRASP_Add-on_GR_V1_3-1-i_ed1_2_tr